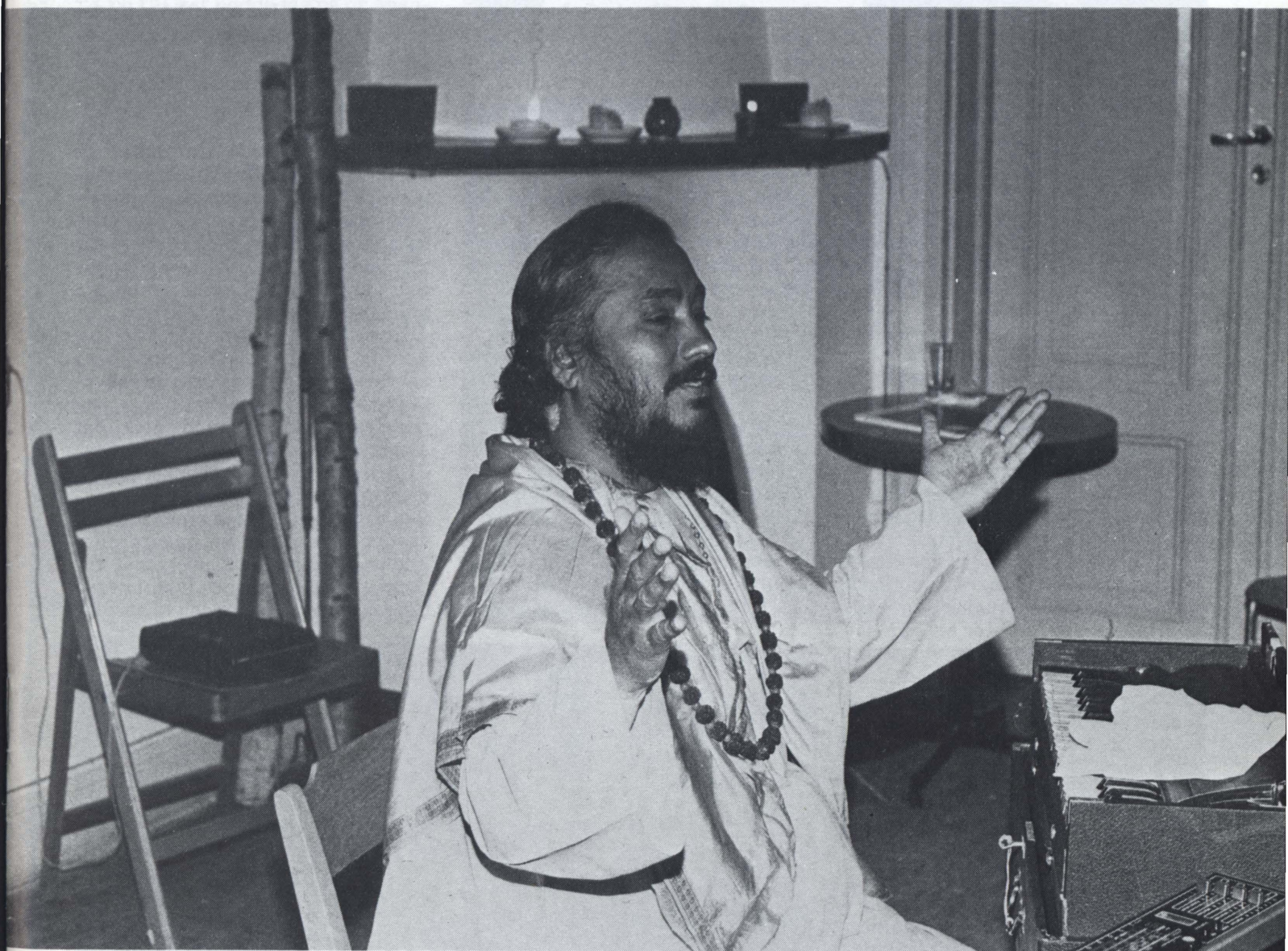

SÖKAREN

NR10

1977

PRIS 6:00 inkl. moms

Swami Sant Keshavadas, beskyddare för svensk ashram

Sant Keshavadas, född i Parashurama i Indien, har vikt sitt liv åt arbete med att söka enhet för världen. Hans sätt att göra detta är framför allt att framföra de stora mästarnas budskap på ett sätt som förstås av moderna människor. Han är också en sångare med förmåga att

väl använda musikens helande och upplyftande egenskaper. Han trakterar skickligt många indiska instrument och har komponerat över 4000 sånger. Han är även författare till ett 40-tal böcker.

SVENSK ASHRAM

startas i närheten av Katrineholm

Av Åsa Freij

— Det var en fin start som vår ashram fick i och med besöket av Sadguru Sant Keshavadas och ett i hast ordnat tre dagars "spiritual retreat" i samband därmed.

Den som säger detta är Christina Olivecrona, arrangör för sammankomsten på den gård i Sörmland som, om allt går efter planerna, skall bli en ashram.

Sant Keshavadas är en 43-årig indier, grundare och ledare av den internationella organisationen Temple of Cosmic Religion, vilken har ett flertal centra i USA och Europa. Swamin har också tillgivna anhängare i alla delar av sitt hemland, där han rest runt sammanlagt 47 gånger. Huvudkvarteret för hans rörelse är beläget i Bangalore, Indien.

Han är ständigt på resande fot för att arbeta för det som han framför allt känner som sitt kall: att närma öst och väst, gammal visdom och modern vetenskap och alla religioner till varandra. Som ung skaffade han sig juristutbildning, men han har aldrig utövat juristyrket utan har efter studietiden helt ägnat sig åt sin ekumeniska verksamhet.

När Sant Keshavadas kom till Sverige i september för ett fem dagar långt besök, var han ute på sin elfte resa runt jorden. Han kom från Holland och var på väg till London, där han skulle sammanträffa med trettio amerikanska "pilgrimer" för att tillsammans med dem resa till Indien för en två veckors rundtur till heliga platser och vandring i Himalaya.

Helt oväntat kom inte Sant Keshavadas Sverigebesök, åtminstone inte för undertecknad, som fick förmånen att vara hans värdinna här. Men jag hade nästan glömt bort det korta samtal jag haft med honom under en biltur till flygplatsen i

New York från Ananda Ashram, där vi båda varit gäster hos sverigebekante dr Mishra (se Sökaren nr 7!).

Vi hade då talat om att se på den gård i Katrineholmstrakten som det fanns planer på att göra till en ashram eller ett Findhornliknande centrum för kulturell, filosofisk och andlig praktisk och teoretisk verksamhet, samt att arrangera något offentligt program i Stockholm.

Men en swami glömmar inte vad han lovat, och i början av september kom ett brev från min nyvunne indiske vän — och ett par veckor därefter landade han, iförd vit toga, sandaler och bara ben, i höst-ruset på Arlanda.

I två dagar såg Sant Keshavadas på Stockholm, där han också handlade sitt klädförråd för året och särskilt varm tröja för Himalaya, hälsade på indiske ambassadören och gav en och annan intervju. Han höll också en föreläsning i Hälans Hus på Fjällgatan och gästade ledaren för Yoga Center, Eugenia Basilewsky, i hennes tempelliknande hem.

Därefter gick färden till den aktu-

ella gården i Sörmland där en grupp på sju personer förberett för två dagars swami-samvaro med meditation, vegetariska måltider, lektioner, karma-yoga (arbete), skogspromenader och diskussioner kring stiftelsebildning och ashramplanering.

Idén om en ashram väcktes under Sant Keshavadas gode vän dr Mishras besök i Sverige i våras. Kring Ramamurti Mishra, som under sin nästan två månader långa Sverigevistelse hade sin fasta punkt hos dr Christina Olivecrona, samlades många människor med intresse för att bilda ett svenskt centrum efter indiskt, eller kanske snarare amerikanskt, ashrammönster.

I somras reste jag i USA för att besöka dr Mishra och studera hans ashrams (i kombination med reportage- och ridläraryppgifter). Jag reste runt och skummade åtskilligt av vad som händer inom "new life" i USA, var med på en yogakongress med deltagare från hela kontinenten, satt isolerad med en grupp allvarliga sökare i en tre dagars stum intensivträning, satt på golvet till långt inpå nätterna och lyssnade till filosofiska diskussioner vid studie-

Swami Sant Keshavadas tillsammans med fr. v. Anders B-son Johansson, Eugenia Basilewsky och Åsa Freij

Bilder från Hälans Hus: SM

och meditationscentret i Valois, övade meditation med öppna ögon och blev slagen med träpåkar på ryggen vid Zenbuddhist-centret i Rochester, bodde med den kvinnliga yogin Margaret Coble i hennes hem-ashram i Syracuse, läste sanskrit vid Yoga Society i San Francisco, åt gräs och gjorde andningsövningar på Ann Wigmore's hälsoinstitut i Boston och blev slängd i golvet under aikido-lektioner på Hawaii.

Och till sist bodde jag på dr Mishras huvudashram Ananda utanför New York, där jag bland många andra intressanta personligheter träffade Sant Keshavadas, som där besökte sin vän och kollega dr Mishra och även gästundervisade.

Sant Keshavadas visade sig inte bara äga en gurus visdom och kärlek, utan också sinne för praktiska frågor och en dynamisk handlingskraft. Han vände med varm och fast hand vankelmodiga sinnen inför det svåra svenska ashramprojektet mot tillförsikt och målmedvetenhet.

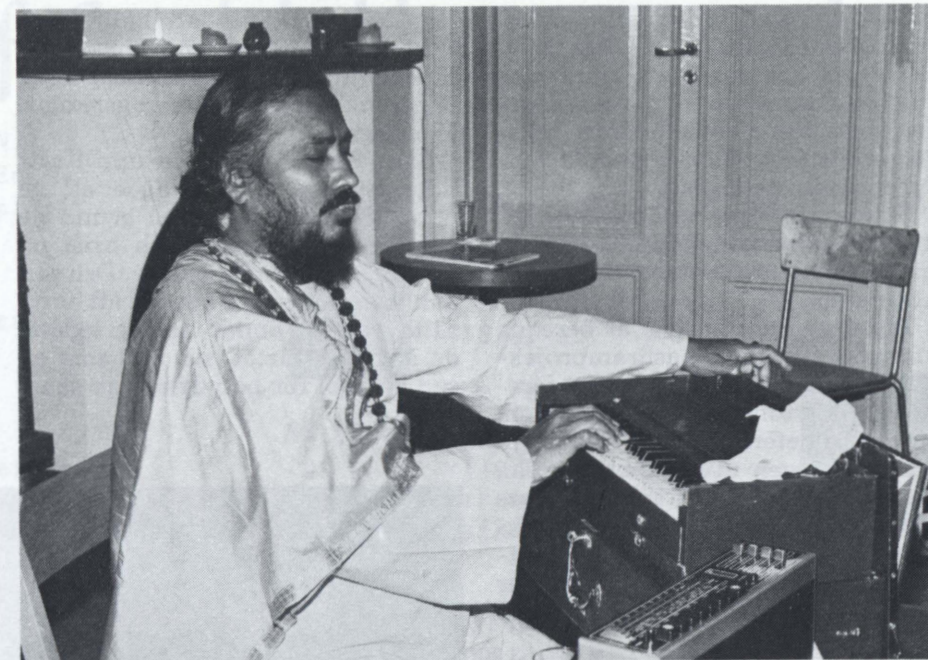
Ashram-planen innebär stora ekonomiska åtaganden, stora förändringar i privatlivet för de närmast berörda, och mycket arbete. I en liten landsortsstad får man också räkna med allehanda rykten och spekulationer kring det man sysslar med. "Själur ska frälsas i ombyggt garage" skrev en av ortstidningarna ironiskt efter Swami Keshavadas presskonferens. En annan skrev en nidvers om hur själen blir ren och fin — bara man betalar kurspriset!

Någon frälsargärning eller själavärkning är det dock inte fråga om. Och det skall inte bildas någon sekt.

— Sekter finns det redan tillräckligt av, menar samtliga på gården. Olika grupper sluter sig inom sig själva och tycker alla att de är bäst. Men i vår tid är lösenordet samarbete. Gud är inte tro — utan kunskap.

— Alla religioner måste öppna sig och tillsammans med alla gamla och moderna vetenskaper verka för att öka kunskapen.

— Grundsanningarna och naturlagarna är alltid desamma, strävan efter harmoni, frid eller lycka är alltid densamma. Men vägarna är många.

Med ashram-gården vill man bara försöka skapa en plattform för dem som har något att bidra med till ökad kunskap — gurus, filosofer, yogalärare, hälsoforskare, läkare, terapeuter, vetenskapsmän, kulturpersonligheter osv.

"Love through understanding", kärlek genom kunskap, är vad Keshavadas vill sätta som rubrik över allt detta.

Ingen av dem som nu är beredda att satsa sig själva i ashramprojektet tror sig om att vara något föredöme. Tvärtom är de medvetna om sina svagheter och vill, för att få hjälp till egen utveckling, försöka skapa en andlig miljö kring sin vardag. Samarbete utan profittänkande, gemensam vegetarisk mat-hållning, studie och meditation är några av hjälpmedlen för att nå dit. Och arbete!

Vad man har att ta itu med är bland annat att rusta upp hus, sätta igång en biodynamisk odling, bygga växthus, ta upp ny brunn, skapa en hållbar administrativ ordning och restaurera den ridskola som funnits på gården i många år. Det finns i övrigt planer på vegetariskt restaurang, hälsoforskning, yogaskola, hantverk m.m.

Med det ombyggda garaget, som nämndes i lokaltidningen, har man fått en fin samlingssal på 90 kvadratmeter.

När detta skrivs, i mitten av september, väntar man på polaritets-terapeuten och groddexperten Anders B-son Johansson att som första kursledare ta lokalen i bruk för ett veckoslutsseminarium.

Under Swami Sant Keshavadas ledning slutförde man den första lilla fasen i långtidsplaneringen genom att bilda en interimstyrelse för den stiftelse som skall ansvara för gården. Stiftelsen har fått namn efter gårdens förra ägare, Paul Söderberg, död sedan tre år, vilken med både hjärta och händer lade grunden till det man nu försöker fullfölja.

I ledningen för ashramen kommer att finnas bland andra juristen Carl Meurk, med erfarenhet från arbete med exempelvis Hälsans hus och Hälsans gård, läkaren Christina Olivecrona och jag själv samt amerikanen Willey, som ansvarar för gårdens praktiska skötsel och den biodynamiska odlingen, med sin fru Agnetas hjälp. Indiern Gian Chand blir alltså för ashramens gäster. — En hästkunnig, yogainriktad person söks, och kanske någon som kan stå för restaurang och hotell inne i stan, där det finns en fin lokal ledig.

Fler kan ansluta sig efterhand.

Man kommer även att hålla nära kontakt med vad som händer i Stockholm på Hälsans hus, bokhandeln Vattumannen, yogaskolor, Måndagsgruppen osv.

Sant Keshavadas dök upp i rätt tid, just när vi övervägde att ge upp ashramprojektet på grund av ekonomiska problem och brist på inspirerande andlig ledare. Den roll han kom att spela genom att fortsätta vad en annan andlig ledare, dr Mishra, startat, ser alla som en god symbol för betydelsen av sam-

arbete — även på guruplanet.

I december kommer ytterligare en andlig ledare till Sverige och Ashram-gården, nämligen Yogi S. A. Ramajah. — Dock vill man stå helt fri från alla organisationer och inte tillhöra någon lära eller lärare.

I stiftelsestadgarna framhålls en allomfattande samarbetstanke, att kombinera andlig teori och praktiskt arbete, att sammanföra "andliga" och "icke andliga" människor, nära öst och väst, gammalt och nytt till varandra.

"Kärlek som kommer av visdom löser mänsklighetens problem och enar världen", är Sant Keshavadas budskap, och "Sanningen är densamma men namnen är många", vilket står som devis för hans internationella organisation.

Swamin överränner ett glas välsignat vatten till Carl "Yogendra" Meurk. Samtliga åhörare fick läppja på den kraftgivande drycken.

Bra böcker från Vattumannen!

OCKULTA DAGBOKEN
av Strindberg. En imponerande faksimil andra upplagan, 303 s. Inb.

499:- (fraktfritt)

SOLENERGIBOKEN
Peterson-Wettermark
Här får du reda på hur mycket sol som behövs och vilka system att använda för maximal effekt. 115 s. H. 41:-

SOLKRAFT, VATTENKRAFT & VINDKRAFT
Ett försök till konkret sammanfattning av de alternativa energikällorna. Bokalters m.fl. 142 s. H. 25.50

INFÖR DÖDEN 147 s. H. 41:-
SAMTAL INFÖR DÖDEN
Vår syn på döden, hur vi känner inför döden och hur vi kan förbereda oss. Kübler-Ross 181 s. H. 51:-

UFO - EN FANTASTISK VERKLIGHET
av B. Jungkvist. Rapporter och hypoteser. Uttalande av vetenskapsmän. Bakgrundsfakta. 222 s. H. ill. 55:-

DEN FANTASTISKA VETENSKAPEN
av Andreas-Kilian
Här ges en vidsynt översikt över parapsykologin, med nya hypoteser och kopplingar till ockultismen 258 s. Inb. 45:-

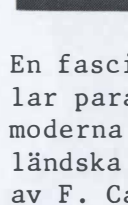
ASTROLOGIS GRUNDER
av Jones. Presenterar en förenklad metod för tolkning av horoskop. 185 s. H. 54:-

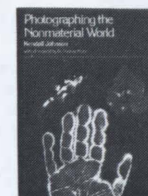
DRÖMKRAFT
av Faraday
Modern drömforskning med relationer till Freuds och Jungs teorier. 305 s. Inb. 71:-

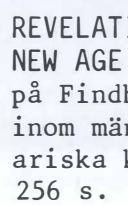
YOGA - IMMORTALITY AND FREEDOM
av Eliade påstås vara en av dom mest uttömmande boken om YOGA-filosofin, tantra, alkemi etc., 558 s. H. 40:-

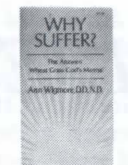
THE TAO OF PHYSICS
En fascinerande bok som behandlar parallellerna mellan den moderna fysiken och den österländska mystiken. av F. Capra 330 s. H. 45.50

PHOTOGRAPHING THE NONMATERIAL WORLD av K. Johnson med förord av Thelma Moss. En bok som beskriver hur man fotograferar och tolkning av vad som synes. 174 s. ill. H. 69:-

REVELATION - THE BIRTH OF A NEW AGE av D. Spangler verksam på Findhorn. Det nya medvetandet inom människan - den nya planetariska kulturen 256 s. H. 44:-

WHY SUFFER?
av Dr Ann Wigmore. Det är hennes självbiografi och hur hon botar alla sina krämpor med vetegräs. 219 s. H. 20:-

obs!

Extra JUL REA!
4 böcker långt under inköpspris!

ASTROLOGI

MEDITATION

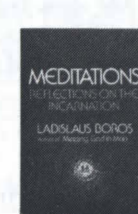
UFO

förr 48:-
NU 14:-

förr 89:-
NU 19:-

förr 45:-
NU 10:-

förr 72:-
NU 19:-

SÄLJES SÅ LÅNGT LAGRET RÄCKER! PAKETPRIS PÅ SAMTLIGA 4 BÖCKERNA 55:-

Sänd (eller ring!) din order till VATTUMANNEN
Box 45096, 104 30 Stockholm tel 08-10 96 15

(Foto: Rein Vålme)

TONGIL-FAMILJEN

(Unification Church)

Kristendom som verkar i nästakärlek

"En del människor försöker växa andligt, utveckla sitt eget andliga liv och nå Gud genom meditation, självdisciplin etc. Det är inte den rätta vägen. Den som kommer till Gud snabbast och får den främsta platsen, är den som älskar andra."
Sun Myung Moon

1970 kom Friedhilde Bächle till Sverige från Västtyskland med uppgiften att verka för spridning av Unification Church i vårt land. Denna rörelse, som grundats av den koreanske pastorn Sun Myung Moon, är en kristendom vars bekännare tar sin tro på största allvar. De vill arbeta i nästakärlek, satsa sig själva

helt och hållet i den tro de har, för att vara sina medmänniskor till hjälp, för att förbättra samhället, och inte bara anamma en bekväm kristendom, som inte innebär några uppoftningar.

Friedhilde berättar att man inom Unification Church, eller Tongil-familjen*, som rörelsen också kallas, ser kristendomen som den högsta av alla religioner, eftersom Jesus har gett det klaraste och tydligaste uttrycket för Guds kärleksfulla väsen och hans fader-förhållande till människorna. Men man anser inte att Jesus är identisk med Gud själv, utan betraktar honom som den första fullkomliga människan, Guds fullkomliga avbild.

— Adam och Eva, förklarar Friedhilde, var av Gud avsedda att

bli fullkomliga. Men de misslyckades, och deras efterkommande blev en i synd fallen mänsklighet. Först Jesus lyckades bli fullkomlig; därför kallas han Guds son. Det själsliga tillstånd som han befann sig i, kan varje människa uppnå genom att förena sig med honom. Guds syfte med människorna är att de skall bli fullkomnade.

Men Moons lärjungar tror inte på en successiv utveckling i en följd av liv på jorden, utan på ett jordiskt liv. Man utvecklas under jordelivet, men också efter döden i den andliga världen. Någon evig förtäpelse finns inte, utan efter döden fortsätter människan på den andliga nivå som hon uppnått här. För att kunna växa i den andliga världen måste människan under sin

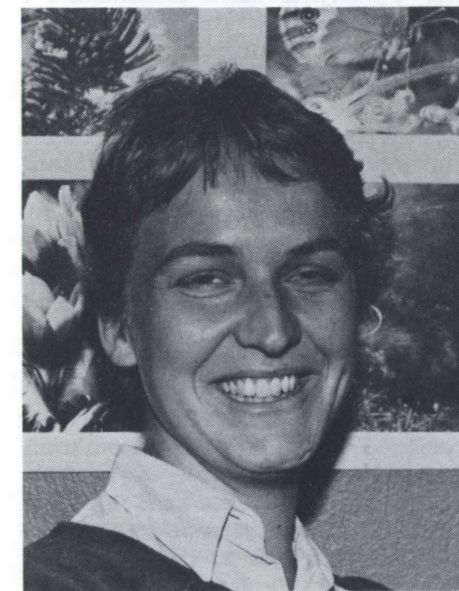
jordiska tillvaro lära sig rättfärdighet, samarbete, kärlek.

Friedhilde säger att eftersom pastor Moon är österlänning, tror många att Tongil-familjen är någon konstig blandning av österländska trosformer. Men den är i stället en kristen rörelse på biblisk grund. En skillnad i jämförelse med andra kristna samfund är att man inom Tongil-familjen även intresserar sig för andra religioner, gärna läser för att skaffa sig kunskap om dem, och man uppfattar även de andra världsreligionerna som instrument för Guds rikes upprättande, fastän de inte är lika klara uttryck för Guds vilja som kristendomen är.

— Vi anser, förklarar Friedhilde, att Jesus kom till jorden inte för att dö försoningsdöden på korset till människornas frälsning, utan för att leva och upprätta Guds rike på jorden. Kristendomens mål är att Bergspredikans lära skall förverkligas här och nu. Vi människor skall leva ut kärleken i våra relationer till medmänniskorna. Vår uppgift är att skapa idealsamhällen på jorden. Om vi inte förmår göra detta, blir det också svårt för oss i den kommande, andliga världen.

— Först måste en människa uppnå individuell fullkomlighet, alltså komma i samklang med Gud. Sedan hon nått detta tillstånd, bör hon bilda familj. Då finns ett gott fundament för en ny generation. I Första moseboken sägs att människan skall vara fruktsam och föröka sig. Att vara fruktsam betyder att uppnå en fullkomlig karaktär, och att föröka sig betyder att ge liv åt goda barn.

Vad är skillnaden mellan Tongil-familjen och andra kristna samfund?

Karin

Bodil

— Skillnaden är synen på människans ansvar. Vi säger inte att Jesus har gjort allting för oss och att vi kommer till himmelen om vi blott tror på honom, utan vi lär att Jesus har gett konkreta riktlinjer för ett liv i nästakärlek. Han sa att vi skulle ta vårt kors på oss och följa honom. Han har med sitt liv gett oss en förebild och uppmuntrat oss till en ny livsväg. Men vi måste verkligen gå vägen. Vi har ett ansvar i Guds skapelse, och vår uppgift är att bli fullkomliga.

— Det är inte lätt att uppnå fullkomlighet. Hela tiden finns den onda makten, satan, en fallen ängel, vilken kämpar för att få människan på sin sida och utnyttja henne för sina egoistiska syften. Det är en kamp om oss mellan Gud och satan. Om vi gör något gott, så ökar Guds anspråk på oss, men om vi gör något ont, så ökar satans anspråk på oss. På Jesus, som levde ett i kärlek fullständigt utgivande liv, har satan inga anspråk alls. Så det fundament som Jesus har lagt, är helt syndfritt.

Men varför tillåter Gud att satan verkar?

— Han tillåter att satan verkar på samma sätt som han tillåter onda människor att finnas och verka. Vi anser att det i början bara fanns änglar vid Guds sida, men när människan blev till, uppstod avundsjuka hos en del änglar, med satan i spetsen. De tyckte inte om att Gud älskade människan, och de försökte lura henne bort från Gud, bland annat genom att hos henne utså tvivel på vad som var Guds vilja. Och människan föll i synd i det att hon började tvivla på Guds bud att icke äta av kunskapens träd på gott och ont och förenade sig med satan i stället, och kom under hans herra-

Friedhilde

välde.

"Unification Church har svaren"

Karin Anderberg tillhör sedan två år tillbaka Tongil-familjen. Hon berättar att hon inte visste mycket om denna rörelse och förhöll sig skeptisk till allt religiöst, när hon träffade en tidigare skolkamrat, som tillhörde Familjen. Kamraten svarade på en del frågor som hon vid den tiden brottades med, och svaren var klara och konkreta. Karin fick intresse för Familjen och anslöt sig så småningom till den.

— Jag sökte en absolut sanning, men kände mig inte tillfreds med de svar som gavs av kristna samfund. Jag sökte bland annat ett samband mellan religion och naturvetenskap, ett samband mellan det fysiska och det andliga livet. Erkännande av det ena skulle inte innebära att man förnekade det andra. Svaren på mina frågor fick jag genom Unification Church.

— Jag fann också inom den här rörelsen ett mer öppet och ärligt förhållande mellan människorna. Man kunde vara mer avspänd och känna förtroende för sina kamrater.

Inom Tongil-familjen har Karin kunnat arbeta helhjärtat för det hon tror på, hjälpa människor, sprida rörelsens budskap. Hon har varit med i ett "europateam" av missionärer för Familjen, vilket arbetat på olika platser i Europa.

"Väldigt stor gemenskap"

Bodil Nyberg har vuxit upp i ett kristet hem, där föräldrarna är engagerade i Svenska kyrkan. Hon var i hela ungdomen kyrkligt aktiv, bland annat som ungdomsleda-

re. Som vuxen reste hon till Sydafrika och deltog två år i missionsarbetet där, eftersom hon var intresserad av u-hjälp och ville göra ett gott arbete i överensstämmelse med sin tro.

— På den tiden upplevde jag inte, säger Bodil, att det fanns några oklara punkter i min tro. Min tro och min bibelkunskap "stämde", och jag sökte ingen högre sanning. Men sedan jag kommit hem efter missionsarbetet, under vilket jag lärt mig mycket om det kristna livet och om missionen, upplevde jag många oklarheter i tron. Och jag led av kristna människors nonchalans inför vad som händer ute i världen och på missionsfältet.

— Jag upptäckte att det var väldigt svårt att finna en äkta gemenskap, så som det skulle vara i kristna församlingar. Och jag kände att det inte var lönt för mig att fortsätta på det sätt som jag tänkt. Det var inte så att jag inte ville vara kristen längre, men jag ville inte vara aktiv inom något samfund. I det läget träffade jag Familjen, som jag då inte hade hört talas om tidigare. Det var i Uppsala domkyrka, vid den stora återinvigningen efter reparationen. Jag hade beslutat mig för att ta avsked från allt vad kyrka och församlingsliv heter. Men tydligen hade Gud bestämt något annat. Jag sa till Gud att om du inte har något annat att visa mig, så blir det här det stora avskedet. Jag var inte beredd på att hitta något annat, för jag hade sökt länge, sedan jag kommit tillbaka till Sverige. Jag hade förgäves försökt hitta gemenskap i olika församlingar. I Missionsförbundet, som jag tillhörde, och alltså tillhör, blev jag inte mottagen — man frågade inte efter mig. Den situation som visade sig vara inom de svenska kyrkorna gjorde mig väldigt nedslagen. Jag tyckte att det hade skett en stor förändring under de två år jag varit borta.

— Så träffade jag då en ung man, som inbjöd mig att komma och berättat om mitt missionsarbete. Det gjorde mig mycket förvånad, eftersom jag inte tidigare hade mött något som helst intresse bland de kristna att höra vad jag hade att säga. Jag följde med honom till vad som visade sig vara en grupp inom Tongil-familjen.

— Inom Familjen upplevde jag sedan en väldigt stor gemenskap och en äkta och varm kärlek. Man var ärligt intresserad av vad jag hade att säga, man förstod att det är mycket i andra länder som är viktigt också för oss i Sverige. Inom Familjen bryr man sig om varand-

ra och tar sin tro på allvar. Här är tron aktiv, och den fungerar i vardagslivet.

Bodil är tydligen en person som — väl i likhet med andra inom Tongil-familjen — vill ge mycket av sig själv. Men hon kan också ta emot och lära av andra. Sedan hon anslöt sig till Tongilfamiljen, har hon upplevt stora personliga förändringar, inte minst har hennes förhållande till sin mor förbättrats, så att det blivit harmoni mellan dem.

"Tro med gärningar"

Friedhilde Bächle, som står i spetsen för rörelsen i Sverige, är uppfostrad i ett ganska strängt katolskt hem.

— Jag hade min kristna tro, berättar hon, och jag var särskilt intresserad av helgonens liv. Men jag kunde aldrig riktigt acceptera att korsfästelsen skulle vara något riktigt i Jesu liv, utan jag trodde att han hade kommit för att undervisa oss och vara ett föredöme. Jag tyckte att döden på korset var något grymt och trodde inte att den var Guds vilja. Jag reagerade också mot att man bland de kristna helt förkastade andra trosuppfattningar; därför läste jag om andra världsreligioner och var mycket öppen. Men jag ville också att tron skulle förbindas med gärningar i medmänniskornas tjänst.

I Tyskland var Friedhilde med i Deutsche Reformjugend, en motsvarighet till det vegetariskt inriktade Hälsofrämjandet i Sverige. Där fick hon veta att det fanns en liten grupp, där man diskuterade religiösa frågor. Hon gick dit — det var bara två personer där, men det

var hennes första kontakt med Unification Church åt vilken hon sedan skulle ägna sitt liv. (Numer är Friedhilde inte helt och fullt vegetarian, bland annat på grund av svårigheter i samband med att hon ofta blir bjuden till människor, som man inte kan begära skall servera särskild vegetarisk mat. Men många inom Tongil-familjen väljer i huvudsak vegetarisk föda. Och eftersom de ser kroppen som ett själens tempel, vill de sköta väl om den och hålla den ren — så de röker inte och dricker inte alkoholdrycker.)

Tongil-familjen har nu omkring 25 medlemmar i Sverige. Några bor i storfamilj i Stockholm, andra i Uppsala och Göteborg; en del är ute som missionärer i andra länder. Men utöver medlemmarna finns flera sympatisörer, som ofta besöker Familjens sammankomster. I hela världen är antalet medlemmar omkring 2 miljoner.

— Sverige är ett svårt arbetsfält, anser Friedhilde. I det här landet uppfattas ofta religion som något för svaga människor, något som man, i likhet med alkohol, tar till när man har det svårt.

Men rörelsens medlemmar arbetar ivrigt med att sprida budskapet. De går ut på gator och torg och i studenthem, försöker få kontakt med människor och inbjuder dem till diskussion.

En del kritik har riktats mot rörelsen. Friedhilde säger att om man har en bekväm tro, nöjer sig med att sitta hemma och läsa litet religiösa böcker, då utmanar man inte någon, men om man går ut och missionerar, om man ändrar sin livsstil, ägnar mycket av sin tid åt att föra ut

budskapet, då drar man naturligtvis på sig kritik från skilda håll — så har det varit för alla nya religiösa rörelser.

— Och en del föräldrar är naturligtvis inte så glada åt att deras barn plötsligt kommer hem och berättar att nu skall de ansluta sig till en ny religiös rörelse. Dessa föräldrar har kanske haft vissa planer för sina barn, att de skulle studera och "bli någonting", och då blir de besvikna och oroliga, när pojken eller flickan kommer hem och säger att nej, nu skall jag sluta studera och i stället gå på kurser hos Unification Church. Eller om föräldrarna inte tror på någonting alls, eller har en trång eller en bekväm trosuppfattning, då kan det bli kontroverser med barnen, åtminstone i början. — Men vi har väldigt många positiva föräldrar.

"Man skall vara en god människa"

Unification Church/Tongil-familjen är en skapelse av pastor Moon (men rörelsens auktoriteter är först och främst Gud och Bibeln). Moon har i flera skrifter förklarat Jesu liv och lära och gett principer för den moderne kristnes liv.

Hur uppfattar man inom Tongil-familjen meningen med människans liv?

— Meningen, förklarar Friedhilde, är att man skall vara en god människa, vilken avspeglar Guds karaktär. Man skall anstränga sig att förverkliga det goda. Vi vill hjälpa människor som behöver vår hjälp, och vi vill främja goda tankar, ord och gärningar, visa medkänsla, barmhärtighet och förståelse — och bekämpa hat och egoism.

Karin Anderberg får frågan vilka goda gärningar hon gör! Hon svarar att hon exempelvis varit med i det missionerande europateamet, som nämndes tidigare. Där arbetade hon med veckokurser och veckoslutskurser och hjälpte till att ta emot människor. Karin nämner som något av det viktigaste att man kan ge människor motivation i livet, något meningsfullt att leva för, ett livsinnehåll. Människor är ofta okunniga och splittrade, de famlar i blindo efter något som kan ge deras liv innehåll.

Och Bodil Nyberg, hur arbetar hon? Hon säger att när hon kom hem från missionsarbetet i Sydafrika, hade hon svårt att få jobb. Hon började inom långvården och genomgick 23 veckors utbildning till sjukvårdsbiträde, men tvingades sluta, eftersom arbetet var för ansträngande. För närvarande arbetar hon på halvtid som telefonist

Tongil-mission i Stockholms city. — Men "Sverige är ett svårt arbetsfält".

och ägnar resten av sin tid åt Familjen. Hon säger att hon varje dag får inspiration och kärlek i Familjen, upplever gemenskap där, och sedan försöker hon i vardagen påverka andra människor med sina ord och handlingar, och med sin attityd, samt ge hjälp och förståelse. — Vi människor har tendensen

att alltid anklaga Gud för problemen i världen, säger Bodil, men i stället skulle vi börja inse att varje människa kan bidra till att skapa en god värld.

SM

* Tongil är koreanska och betyder förening, enhet.

Adresser:

Tongil-Familjen/Unification Church

Roslagsgatan 7 nb, 113 55 Stockholm. Tel. 08/15 29 90, 30 44 70.

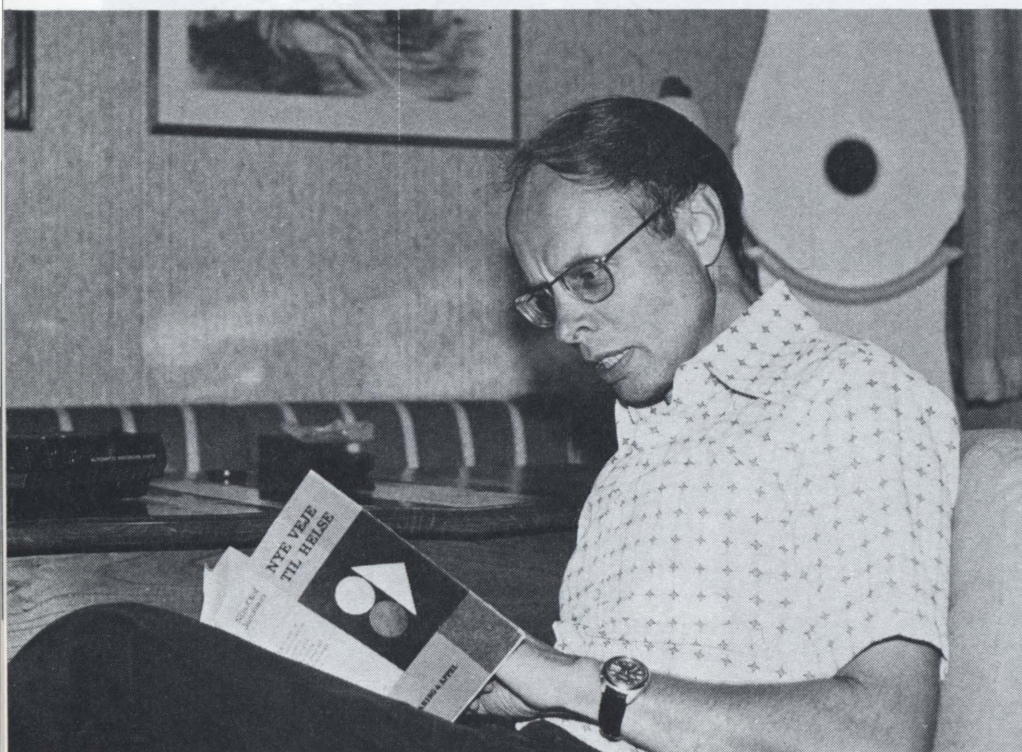
Kungsgatan 65 A nb, 753 21 Uppsala. Tel. 018/14 52 06.

Doktor Forselius gata 48, 4 tr, 413 26 Göteborg. Tel. 031/20 31 11.

VEGETARISM

en grundval för god hälsa

Intervju med Nils-Olof Jacobson

Nils-Olof Jacobson, läkare i psykiatrisk verksamhet, är välkänd för Sökarens läsare och ingick tidigare i vår redaktion. Han har gjort sig känd som parapsykologisk författare — hans stora bok "Liv efter döden?" kom 1971. Men sedan ett par år ägnar han sig helt åt sin verksamhet som läkare. Han forskar också om naturmediciner.

Vi har bätt Nils-Olof berätta litet om sin syn på hälsofrågor.

Vad kan vi själva göra för vår hälsa?

— Många av de livsbetingelser som vi lever under, kan vi inte direkt kontrollera. Vi kan exempelvis inte göra mycket åt vad som faller ned från himlen i form av radioaktivt nedfall och gaser från Ruhrområdet. Om vi bor i en stad och inte anser oss kunna flytta därifrån till följd av vårt arbete eller vår familj eller något annat som håller oss kvar där, så kan vi inte göra mycket åt de föroreningar som vi utsätts för i den miljön. Men det finns ock-

så en hel del i våra livsbetingelser som vi själva har kontroll över och som spelar en stor roll för kroppens hälsa. Dit hör i första hand vad vi gör med vår egen kropp, exempelvis vad vi tillför den i form av mat, dryck och njutningsmedel samt sådant som vi inandas, till exempel tobaksrök. Dit hör också vad vi ger kroppen i form av lagom balans mellan arbete och vila, och även vad vi använder vårt medvetande till, dvs. vad vi utsätter oss för i form av psykiska stimuli och inflytanden.

Rekommenderar du någon särskild diet?

— Dieten får avgöras från fall till fall. Det är inte säkert att samma diet passar alla människor. Vill man exempelvis leva av vegetarisk föda, vilket jag anser är förträffligt, är det inte säkert att man omedelbart kan gå över till sådan mat från vanlig husmanskost. Om man har en känslig mage, kanske man måste ta det försiktigt och först leva av

betydligt mera kokt och finfördelat mat än vad som är optimalt.

Du är ju själv vegetarian sedan många år.

— Ja, jag är laktovegetarian — jag livnär mig alltså av vegetabilier, med tonvikt på råkost, plus mjölkprodukter — och detta av flera skäl: Jag tror att den laktovegetariska dieten i längden befördrar hälsa genom att den ger kroppen gynnsamma inre livsbetingelser. Dessutom finns starka etiska skäl för vegetarism.

Vilka är hälsans främsta fiender?

— Jag skulle nog som de viktigaste hälsofienderna vilja nämna alla de gifter som vi utsätter oss för och som inte har någon som helst positiv funktion, exempelvis tobak och alkohol. Men hälsans fiender finns också på det psykiska området. Jag tänker på hela den livssituation som många lever i, där tillvaron är ett ständigt stressande för att skaffa vissa prylar, som egentligen inte alls är nödvändiga eller särskilt lämpliga.

Anser du att kött är olämplig föda?

— Det är helt klart att kött på inget sätt är nödvändigt för att en människa skall kunna leva frisk och glad — men det finns också rätt mycket publicerat i medicinsk facklitteratur som tyder på att man kan gå ett steg längre och säga att kött inte bara är onödigt utan att det i större mängder också är skadligt. Tidigare har man ansett det viktigt att en människa får i sig så mycket äggvita som möjligt. För inte så länge sedan ansågs det att en person på 70 kilo skulle ha över 100 gram äggvita per dag. Men numer ligger den officiella rekommendationen i varje fall inte över 70 gram per dag, och siffran justeras ständigt nedåt. Det anses alltså att man inte ens behöver 1 gram äggvita per kilo kroppsvikt och dag, och den verkliga siffran för hur mycket äggvita man faktiskt behöver ligger sannolikt betydligt lägre.

— Då är frågan: Har det någon

betydelse om man får i sig mycket mera animalisk äggvita än så? Det finns en hel del litteratur som talar för att det faktiskt kan vara skadligt att tillföra kroppen ett övermått av animalisk äggvita och att detta kan vara en av de stora hälsoriskerna för särskilt västerlandets folk, som lever med en långvarig äggviteövergödning. Ur den synpunkten är alltså kött i varje fall i stora mängder absolut inte nyttigt.

— Det finns också mycket annat som är negativt med köttet: Man får i sig olika antibiotika och kemiska ämnen som de stackars slaktdjuren har utfodrats med. Djuren lever inte heller under sådana idealiska förhållanden att de är alldeles friska; så man kan fråga sig vad det innebär att äta kött av djur som själva inte har varit riktigt friska.

Finns det belägg för att vegetarianer har bättre hälsa än andra?

— Ja, det finns en del som talar för det. Redogörelser för sådana undersökningar är inte samlade på ett ställe i litteraturen, utan man kan hitta en sak här och en sak där, men tillsammans blir det ändå åtskilligt material. I Sverige har man jämfört hälsotillståndet hos vegetarianer och icke-vegetarianer, och resultatet talar till vegetarianernas förmån. Liknande undersökningar har gjorts och görs i USA, där det exempelvis pågår en stor studie av 100 000 adventister i Kalifornien, ett forskningsprojekt som skall löpa över 10 år, där man jämför dödlighet och sjuklighet hos adventister med den hos normalbefolkningen. Det har tidigare varit känt att adventisterna har en mycket lägre dödlighet i många former av cancer än normalbefolkningen. Nu är adventisterna nykterister och icke-rökare, vilket skulle kunna förklara en del av de här skillnaderna, men det har också visat sig att adventisterna har mycket lägre dödlighet i cancerformer som inte anses orsakade av tobak eller alkohol. — Många, men inte alla, adventister är vegetarianer.

— En liknande undersökning har gjorts hos mormoner, som också lever striktare än normalbefolkningen, och man har funnit att också där är dödligheten i de vanligaste cancerformerna lägre än hos normalbefolkningen — och inte bara i de cancerformer som kan förklaras av att mormonerna inte röker och inte dricker alkohol.

Har det gjorts liknande undersökningar av medlemmar i vegetariska föreningar?

Nils-Olof Jacobson intervjuas: Den laktovegetariska kosten förtjänar att bli svensk folkkost. Men en viss diet kan inte tillämpas schematiskt utan måste alltid anpassas individuellt. Och maten är bara halva födan...

— Adventistundersökningen är delvis sådan, eftersom man kommer att jämföra vegetariskt och icke-vegetariskt levande adventister med varandra. I USA har man också studerat munkar i två skilda samfund, där den ena gruppen var vegetarianer och den andra inte, men där de i övrigt levde på ett likartat sätt. Vegetarianerna var friskare än de andra. I Sverige har professor Olof Lindahl gjort ett par undersökningar som båda talar till vegetarianernas förmån, fastän resultaten är i varierande grad statistiskt signifikanta.

Du håller ju på och forskar om naturmediciner.

— Ja, det är ett forskningsprojekt som syftar till att ta reda på någonting om varför många människor intresserar sig för naturmediciner och föredrar dem framför vanliga mediciner. Ännu har jag inga resultat att meddela.

Hur är det med psykets betydelse för hälsan?

— Det är ett mycket stort ämne. Jag ser det så att alla sjukdomar kan ses som organismens reaktion på belastningsfaktorer, som är av tre slag, nämligen ärftliga, kroppsliga och psykiska. De ärftliga faktorerna är de arvsanlag som vi fått och som avgör var vi har de svaga punkterna i vår kropp och i vårt nervsystem. Det är de svaga punkterna som avgör var vi blir sjuka om vi utsätts för belastning och som

gör att den ena människan reagerar med magont och den andra med huvudvärk i en viss situation. De ärftliga faktorerna kan vi inte göra mycket åt.

— Sedan finns de kroppsliga belastningsfaktorerna, alltså allt vad kroppen utsätts för i form av påfrestningar från yttre världen: genom mat, dryck, stimulantia och sådant, och i form av exempelvis virus, bakterier, gifter och allehanda farligheter, som finns runt omkring oss.

— Så har vi slutligen de psykiska belastningsfaktorerna, dvs. allting som rör sig i vårt medvetande, våra reaktioner på vad som händer omkring oss, på samspelet med andra människor. När produkten av de olika belastningsfaktorerna uppnår en viss storlek — till exempel psykiska faktorer gånger kroppsliga — då klarar inte organismen påfrestningen utan reagerar med sjukdom. Var sjukdom uppstår, avgörs av var man har sina svaga punkter. Det innebär att en stor psykisk belastning och en måttlig kroppslig kan ge sjukdom hos en person, medan en måttlig psykisk belastning och en stor kroppslig kan ge sjukdom hos en annan.

— Man har ofta två vägar att behandla störningar, när de uppkommit: den psykiska vägen eller den kroppsliga. Detta är mycket tydligt vid så kallade psykosomatiska sjukdomar, exempelvis astma. Man kan behandla astma kroppsligt, med mediciner eller genom att, om

möjligt, avlägsna sådant som patienten är allergisk mot, såsom pollen eller damm. Genom att desensibilisera organismen, då man injicerar mycket små mängder av de ämnen som patienten är känslig för, kan man ibland släcka ut den allergiska reaktionen. Men man kan också behandla astma genom att påverka de psykiska belastningsfaktorerna, exempelvis genom hypnos, eller genom att patienten lär sig någon form av avspänning eller meditation och på det sättet ökar den psykiska motståndskraften mot astmaattackerna. Somliga människor med astma, vilka är överkänsliga för exempelvis blommor, kan reagera med astmaanfall på plastblommor som inte innehåller ett uns av de ämnen som de är känsliga för. Det visar vilken stor betydelse som psyket har för kroppens hälsa. Från hypnosen kan man hämta många exempel på vad psyket betyder för kroppsliga processer — man kan till exempel med suggestion under hypnos få fram en brännblåsa på frisk hud.

Har det under senare år skett någon förändring i socialstyrelsens inställning till hälsorörelsen?

— Det vet jag inte — men kanske, efter senaste valet, i regeringens inställning! Socialminister Rune Gustavsson har ju varit på hälsobesök i Tallmogården, och han har i radion uttalat att "det borde finnas en tallmogård i varje län". Det tycker jag är ett mycket intressant uttalande för att komma från en ansvarig minister. Man kan bara hoppas att den tanken blir förverkligad också.

Är flera läkare vegetariskt inriktade nu än för 15—20 år sedan?

— Ja, absolut. Det var 40 läkare på en kurs i biologisk medicin på Tallmogården i somras. Alla var förstas inte vegetarianer, men de var tillräckligt intresserade för att komma med på kursen.

Hur ser du på hälsopionjären Are Waerlands verksamhet? Tycker du att den var något positivt?

— I min tidiga ungdom läste jag Waerland och fascinerades av hans böcker. Han kunde ju verkligen skriva medryckande och engagerande. Jag tror att han gjorde en stor insats för att väcka människor till insikt att det faktiskt betyder en hel del vad man stoppar i sin kropp. Och grundprinciperna i hans hälsoprogram står sig fortfarande, fastän det har skett en del modifieringar på olika punkter. Det som i dag

förordas av biologiskt inställda läkare beträffande livsföringen är till största delen väl förenligt med det som Are Waerland lärde.

I veckopressen skrivs det numer mycket om hälsokosten. Ser du detta som något positivt?

— Både ja och nej. Tidningarna skriver väl inte om hälsokosten av idealistiska skäl, utan mera för att de räknar med att få sälja bättre på sådana artiklar. De fångar alltså upp sådant som de tror att många människor vill läsa om. På det viset är dessa artiklar en avspeglning av ett växande intresse för hälsfrågor. Positivt är ju detta, när det ger värdefulla informationer och impulser till människor att själva göra något för sin hälsa. Men negativt är det, när tidningarna bara tar ut en liten bit ur hälsopusslet: en tidning har till exempel hittat en naturmedicin och så skriver man om den som någon sorts mirakelmedel som skall bota allt. Man sätter inte in den i ett större hälsosammanhang, och man inger människor orimliga förhoppningar att om de bara åter just det här pillret, så kommer de att bli friska. För att uppnå en god hälsa räcker det inte med någon enstaka specialitet, utan det fordras en helhetssyn, en medvetenhet om betydelsen av rätt kost, motion, frisk luft m.m.

Det finns ju väldigt mycket piller i hälsokostaffärerna, och detta kan ju sprida vanföreställningar om vad hälsokost är för något. Man köper en pillerburk och sen tror man att man är hälsokostare!

— Ja, det finns en mängd olika vitaminpiller i alla möjliga kombinationer. Syntetiska vitaminer kan man precis lika gärna köpa på apoteket — det är ingen skillnad, såvitt jag förstår: vitaminer som vitaminer, de är lika fabriksgjorda i båda fallen. Man kan hitta många andra tvivelaktiga preparat också. Och det finns alltid folk som vill tjäna pengar på att sälja allehanda preparat. I en normalhälsokostaffär finns mycket som inte alls är vare sig nödvändigt eller lämpligt.

Kan man inte bli isolerad från andra människor om man för en extrem diet som den laktovegetariska?

— Jag tycker inte att den laktovegetariska dieten är extrem. Det är den diet som förtjänar att bli den svenska folkkosten i framtiden.

Inga problem när man blir bortbjuden?

— Nej, det tycker jag inte. I allmänhet är det folk som känner mig och vet att jag är vegetarian. I andra fall talar jag om det. Jag brukar fråga om det vållar stora svårigheter att jag är vegetarian, och för det mesta gör det inte det. Jag har absolut inte blivit isolerad till följd av mina matvanor. — Och nuförtiden är det inte svårt att få vegetarisk mat på de flesta matställen, om man äter ute. Vegetariska varmrätter finns ju inte alltid, men en salad kan man oftast få.

1975 gav du ut "Nya vägar till hälsa".

— Ja, det är en bok med vilken jag vill informera om något av det nya som händer på det terapeutiska området. Det är en antologi med medarbetare från Sverige, Tyskland, Schweiz, England och USA, där var och en skriver om något som han känner väl till. Där berättas först om bakgrunden till hälsan: luften, jorden och vattnet. Kapitlet om vattnet handlar om Walter Schauburger och hans forskningsarbete, och kapitlet om jorden behandlar biologisk och biodynamisk odling. Ett kapitel skrivet av en arkitekt tar upp samhällsutvecklingen som en viktig hälsofaktor — det teknologiska kontra det ekologiska samhället, hur man bygger ett samhälle i jämvikt med naturen.

— Vidare berättas om den biologiska och den antroposofiska medicinen, och om en del nyare idéer och erfarenheter utomlands, till exempel den amerikanske visionären Edgar Cayce och hans impulser för medicinen. Boken innehåller också ett kapitel om biofeedback, som är en teknik, accepterad på sina håll inom den officiella medicinen, vilken innebär att man kan lära sig att öka sitt medvetande om olika kroppsliga processer, så att man i viss mån kan kontrollera dem, vilket kan ha betydelse vid många sjukdomar. Så finns ett kapitel om psykoterapi vid cancer, som några amerikanska läkare arbetar med — det finns starka psykiska faktorer som kan påverka sjukdomsförloppet även vid en sådan sjukdom som cancer.

Tidigare har du varit känd som parapsykologisk författare. Din bok "Liv efter döden?" har översatts till ett dussin språk. Har du nu helt slutat med parapsykologin?

— Boken kom ju ut 1971. Under åren sedan dess har det samlats ytterligare material av liknande slag som det jag skrev om, vilket stöder uppfattningen att medvetandet kan

överleva kroppens död. Man talar ju mycket mer om döden och döendet nu än tidigare, och det har skrivits åtskilliga böcker om konsten att dö. De böckerna gör i allmänhet halt vid själva döden. De har ingenting att säga om vad som kan tänkas komma efteråt och vilken betydelse det kan ha vad man tror om det. Det finns dock enstaka läkare, i USA främst Elisabeth Kübler-Ross och nu senast Raymond Moody, och i Sverige Werner Duvvernoy, som har skrivit om upplevelser i dödens närhet, vilka talar för att medvetandet inte dör med kroppen. Det är ytterligare indicier, men inga bevis.

— Jag tror inte det är möjligt att få verkliga bevis för att medvetandet överlever döden så länge man inte kan filma eller på annat sätt registrera vad som händer i dödsögonblicket, och på så sätt visa att något finns kvar efter kroppens död, något som frigör sig från kroppen och fortsätter med en egen aktivitet. Det finns ingen teknik som kan göra det nu, men jag tror det kan bli möjligt i framtiden. Men i väntan på det har jag inte känt det så meningsfullt att fortsätta samla material av samma slag som jag redan beskrivit. Jag var tvungen bestämma mig för på vilket område jag främst ville arbeta, och jag ansåg att jag kunde göra en bättre insats på det område där jag har min utbildning.

— Det finns ju också ett gränsområde mellan psykiatri och parapsykologi, människor som har mediala upplevelser som de inte kan tolka eller integrera med sina "normala" upplevelser. De kan råka ut för att stämplas som psykiskt sjuka, om de träffar en psykiater som inte har en aning om parapsykologi. Jag har fått kontakt med en del sådana patienter som känt till mitt intresse för parapsykologi. Även om jag i övrigt inte är aktiv inom parapsykologin, så försöker jag ju följa med vad som händer, särskilt inom forskningen om överlevnad och om psykiskt helande, och kanske jag tar upp det arbetet igen längre fram.

SM

Litteratur

Nils-Olof Jacobson:

"Liv efter döden?" (Zindermans 1971)
"Fröet. Gemenskap i tillväxt" (Verbium 1973)

(red.) "Meditationens vägar" (Natur och Kultur 1973).

(red.) "Människosyn och terapi. Nya perspektiv" (Natur och Kultur 1974).

(red.) "Nya vägar till hälsa" (Natur och Kultur 1975).

Läkeförmågan hos magnetiska kraftfält

Vid de tyska kurortsläkarnas kongress 1905 höll en läkare från Berlin, P. Krefft, ett föredrag med ovanstående titel. Här följer en återgivning av det mest väsentliga i föredraget.

Krefft framhöll att den förste som började med den moderna magnetterapien var en schweizisk ingenjör vid namn Eugen Konrad Müller, vilken lagt märke till att arbetare som hade sin verksamhet nära några stora växelströmsmagneter tycktes uppleva en smärtlindrande och läkande verkan av magnetfälten. Han gjorde experiment och fann att magnetfält hade en läkande verkan på reumatiska besvär och ischiasbesvär, liksom på neuralgier. Snart fick han också några läkare att intressera sig för metoden.

1902 introducerade Müller en terapiapparat som han utvecklat. Efter att ha provat Müllers apparat under ett års tid intygade dr Krefft i sitt föredrag att den motsvarade högt ställda förväntningar. Han berättade också om en konkurrerande konstruktion, som han provat — system Trüb. Denna apparat avvek konstruktivt från Müllers men hade ungefär samma verkan ur terapeutisk synpunkt. Trübs apparat bestod av en hästskomagnet, som kunde roteras med önskad hastighet. Den drog blott tiondelen så mycket ström som Müllers apparat.

Det mest intressanta i Kreffts föredrag var hans lista över sjukdomar som med framgång kunde behandlas med magnetterapi. Först kommer — sa han — ett otal smärtsamma organiska och funktionella störningstillstånd. Som speciellt värdefullt nämnde han bot av mångåriga neuralgier, som tidigare trotsat varje försök till behandling. Vid reumatiska och av gift orsakade smärtor, liksom vid förtvinningsstillstånd, hade magnetbehandlingen visat sig ge effektiv och långtidsverkande smärtlindring. Ett tänkbart område för magnetterapi tycktes också vara neurasteni i alla dess former och faser. Han sa att det därvid svåraste symptomet, sömnlösheten, reagerade på ett strålansätt på denna fysikaliska terapi.

Även vid retningstillstånd hos hjärtat, nervös takykardi (förhöjd puls) anfall av stenokardi (förträngning av artärerna) liksom vid diarréer (neurasteniska eller orsakade av Basedows sjukdom) hade Krefft behandlat ett betydande antal patienter med mycket gott resultat, vilket också hade bekräftats av andra läkare som provat metoden.

Som alldeles speciellt värdefullt nämnde dr Krefft den totala frånvaron av icke önskvärda biverkningar, som blott alltför ofta begränsar möjligheterna att sätta in andra fysikaliska terapier. Om man exempelvis har patienter med neuralgi som kompliceras av svårare hjärtfel eller allmän svaghet, så att varje ansvarig terapeut får allvarliga betänkligheter gentemot en effektiv kur, då kan man utan risk sätta in den magnetiska behandlingen. Inga blodtrycks- eller pulsreaktioner, ingen chock eller smärta uppstår vid magnetterapi och stör den sedativa effekten.

Till slut sa Krefft att om man skulle vilja göra en jämförelse mellan magnetterapien och tillgängliga medicinska medel, kan magnetismen närmast liknas vid ett fysikaliskt morfin, eftersom det lindrar smärta. Vad magnetbehandlingen därvid kan sakna i fråga om drastisk och alltid inträdande verkan, uppvägs till stor del av dess totala riskfrihet.

Ivan Troëng

MAGNETTERAPI

ett nytt hälsomedel

informativ skrift som sändes mot kr 10:— på postgiro 25 20 64 - 1. Även viss utrustning kan erhållas.

IVAN TROËNG

Slottsvägen 31, 191 51 Sollentuna

HUGO ENOMIYA-LASSALLE

jesuit och zenmeditatör

Ordet jesuit har fått dålig klang på svenska. Det leder tankarna till något falskt och bedrägligt. Det må vara hur som helst med det historiska berättigandet för den dåliga klangen. I varje fall finns det bland nutida jesuiter många kunniga och dugliga män, som det finns alla skäl att lyssna på och som minst av allt verkar falska och bedrägliga.

Jesuiter är framstående på många områden, bland annat på meditationens och mystikens. Jesuitordens stiftare, Ignatius från Loyola, var själv en mystiker och gav detaljerade meditationsanvisningar. Hans "Andliga övningar" har blivit använda genom århundradena. Men det finns bland nutida jesuiter många som menar att det finns bättre meditationsmetoder för vår tids människor än de ignatianska. En av dem som menar att vår tids kristna gör klokare i att följa den japanska zenbuddhismens meditationsteknik än den ignatianska är Hugo Enomiya-Lassalle.

Lassalle, tysk trots det franskklingande namnet, föddes 1898 och kom 1929 till Japan som kristen missionär. En tid undervisade han vid Tokyos universitet. Då atombomben fälldes över Hiroshima 1945, var han verksam i den staden.

För att bättre kunna förstå det japanska folket började Lassalle studera zenbuddhismen. Han läste böcker men fick också praktisk instruktion av zenmästare. Till sin förvåning märkte han, att zenmeditationen hjälpte honom själv till fördjupning och förnyelse i hans eget kristna böneliv. Förhållandet mellan zen och kristen bön kom att bli hans huvudintresse. Han har blivit ledare för ett zen-kristet kloster nära Tokyo. På upprepade besök i Europa har han under många år lärt många europeiska kristna att zenmeditera. Han har också skrivit flera böcker, av vilka två översatts till svenska: *Zenmeditation för kristna* och *Meditation — en väg till gudsupplevelse*. Båda böckerna är utgivna på bokförlaget Natur och Kultur (de tyska originalen kom 1968 resp. 1972, de

svenska översättningarna 1977 resp. 1974).

"Zen-meditation för kristna", översatt av Alf Ahlberg, är utförligast. "Meditation — en väg till gudsupplevelse" utgör delvis en sammanfattning av den föregående boken, men också en komplettering. Kompletteringen består främst i relaterandet av zenupplevelser och kristna upplevelser till två böcker av den tyske psykologen och mystikforskaren Carl Albrecht: "Psychologie des mystischen Bewusstseins" och "Das mystische Erkennen", som utförligt citeras. "Meditation — en väg till gudsupplevelse" är försedd med inledning och översatt (tillsammans med Birgitta Handog) av Hans Hof. I sin inledning skriver Hof, att hans översättning är "tolkande och delvis parafraserande". Man vet alltså inte riktigt när man läser Hof och när man läser Lassalle. Vill man lära känna Lassalle gör man klokast i att gå till "Zen-meditation för kristna".

Praktiska anvisningar

I båda böckerna ger Lassalle anvisningar på hur man ska sitta i zazen, sittande meditation, men rätt kortfattat. Mer detaljerade anvisningar ger han i den tidigare boken "Zen, Weg zur Erleuchtung". Han fäster vikt vid att man verkligen försöker sitta i lotus- (kekka) eller halvlotus- (hanka) ställning, även om det gör ont innan man vant sig. Bara om man definitivt inte klarar dessa ställningar uppmanas man sitta på hämlarna (diamant-ställning) eller på en stol.

Behov av ledare

Zen-traditionen föreskriver att den som vill lära sig meditera helt anförtror sig åt en mästare och hans ledning. Även i kristen tradition betonas i regel vikten av att ha en andlig ledare, när man vill tränga djupare i bönelivet. Men när man som Lassalle vill införa zenmetod i västerlandet, måste man ju räkna med att mycket få människor kan få direkt ledning av zenmästare.

Han menar emellertid att zenmeditation bör spridas långt utanför de få experternas kretsar och uppmanar därför sina läsare att försöka på egen hand. Det är därför han skriver sina böcker. Med hjälp av dem skall även de som inte finner någon fullvärdig meditationslärare kunna komma åtminstone en bit på vägen till zenmeditationens högsta mål, upplysningen. Också de frukter som skördas på vägen mot målet är värdefulla. Och även bland experterna är det långt ifrån alla som når den slutliga upplysningen.

Varför zen?

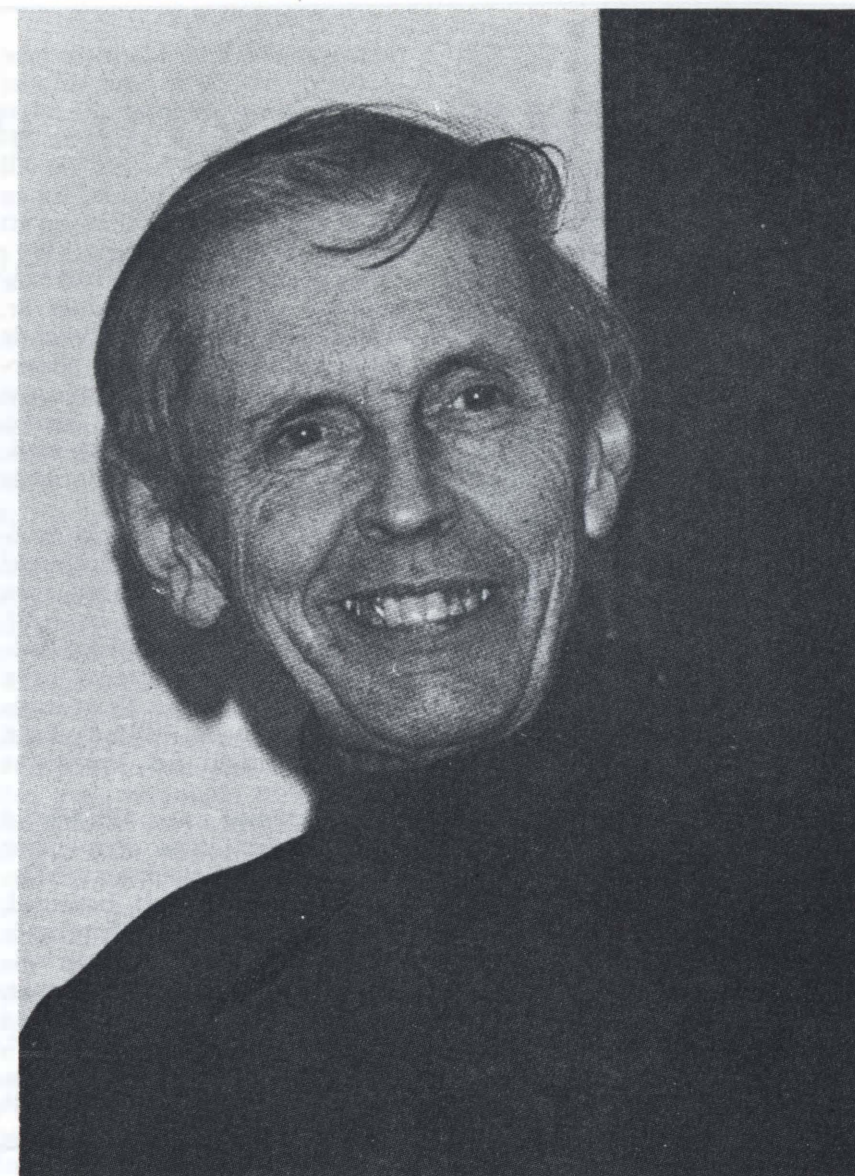
Att Lassalle är så ivrig att få vår tids västerländska kristna att praktisera zen-meditation beror främst på att han finner att så många av dem misslyckas på de traditionella kristna vägarna. Försöken att förnya t ex den ignatianska meditationen tror han inte på. Ignatius metod är förståndsmässig, diskursiv, analyserande, objektrinriktad, medan zen är intuitiv, objektlös. Lassalle menar att den nutida västerlänningen har svårt att med förnuftet och viljan acceptera de kristna dogmerna såsom Ignatius förutsatte och föreskrev att man skulle göra. Orden har blivit för slitna. Vi behöver en mindre intellektuell väg till Gud än den ignatianska. Han menar att många kristna, som av förnuftsskäl förts bort från den kristna tron, genom zenmeditation återfått den eller rättare nått fram till en djupare gudstro. De förstår bibelns ord bättre än förut. Teologistudenter har ibland av de intellektuella studierna förts bort från sin tro, därför att de upplevt den för rationellt, för diskursivt. De kan genom meditationens intuitiva väg få en ny och bättre tro. "Att studera teologi utan meditation är för den moderna människan en fara", skriver Lassalle. Han tror på en ny fas i mänsklighetens utveckling: "Måhända har mänskligheten i sin andliga utveckling inträtt eller står i begrepp att inträda i en ny sfär, som kännetecknas av den mystiska

upplevelsen och det mystiska tänkandet, medan den andliga värld vi är i färd med att lämna, präglas av ett ultrarationalistiskt och "vetenskapligt" tänkande."

Kristendom och buddhism

Utförligt går Lassalle in på frågan hur starkt zenmeditationen är bunden till sitt buddhistiska ursprung. Det finns många kristna som är misstänksamma eller avvissande mot hans arbete att införa zen i kristendomen. Likheter med vad som sägs i zen finner han i kristendomen främst hos medeltida mystiker, såsom Eckhart, Tauler, van Ruysbroek och i den engelska 1300-talsskriften "Icke-vetandets moln", därefter främst hos Johannes av Korset.

I både zen och kristen mystik betonas erfarenhet och upplevelse. Det inskräps också hos båda, att vägen till de stora upplevelserna inte går bara genom att sitta stilla och öva meditation, utan att det också krävs moraliska prestationer, en viss askes, avståndstagande från världsliga begär, ett renat sinne. Båda traditionerna talar om tålmod, om provningar på vägen i form av andlig torka, tvivel, mörker. I båda traditionerna kan man uppleva syner och röster av olika slag, som kan vara uppmuntrande men i regel snarast är till besvär. Båda traditionerna talar om glädje och frid men varnar för att stanna i någon form av njutning i upplevelserna. Den kristna traditionen betonar mer än zen betydelsen av lidandet, som en delaktighet i Kristi lidande. Många kristna mystiker har åstundat att få lida för Kristus. I båda traditionerna talas om kärleksfylld utåtriktad aktivitet som kännetecken på upplevelsernas äkthet. Och i båda traditionerna talas om en väg från meditation med objekt till meditation utan objekt. Men objekten i zen är av annan art än objekten i kristendomen. Zenmeditation är i princip objektlös. Att rikta uppmärksamheten på andningen eller på en olöslig gåta (koan) är i sig själv utan mening, medan däremot kristen meditation normalt inriktas på något meningsfullt, Gud och hans uppenbarelse i Kristus. Den kristna traditionen talar om en väg från betraktandet av sådana objekt till en objektlös vila i Gud. Vad som i kristen tradition sägs om "samlingens bön" och "vilans bön" finner Lassalle motsvara vad som i zen sägs om "zanmai". "Zanmai" motsvarar vad som i hinduisk tradition heter "samadhi", men "zanmai" är i zen inte slutmål utan ett förstadium till

Hugo M. Enomiya-Lassalle har skrivit boken "Zen-meditation för kristna" (NoK 1977).

upplysningen, "satori". "Satori" motsvaras i kristen tradition av "den mystiska föreningen", som i sin tur kan följas av "förmålning". Givetvis talas i zen inte om någon "förmålning", något äktenskap mellan själen och brudgummen Kristus. I zen är den högsta upplevelsen helt odifferentierad, monistisk, medan det i kristen tro alltid kvarstår en viss dualism, en dialog mellan människa och Gud.

I att den högsta upplevelsen för zen är opersonlig, medan den för den kristne är personlig, en gudsupplevelse, finner Lassalle den viktigaste skillnaden mellan zenbuddhism och kristen mystik och menar att den frågan bör bli föremål för religionsdialog. När den kristne talar om Gud som en "han", en person, är det ju långt ifrån klart vad han menar. För en rätt kristen tro är Gud höjd över alla begrepp, över alla gudsföreställningar.

En annan viktig skillnad mellan zenmeditation och kristen meditation rör förhållandet mellan meditation och frälsning. För den kristne är de upplevelser, meditationen kan ge, inte identiska med frälsning. Man kan bli frälst (nä fullkomlighet eller hur man vill uttrycka målet) utan märkliga upplevelser. I buddhismen är däremot upplevelsen av enhet med det absoluta identisk med frälsning. De som inte når den i detta livet (och det är de flesta) kan nå den i en kommande existens. Återfödelsetron delas inte av de kristna.

Natur och övernatur

Lassalles kristna tro är givetvis bestämd av hans katolska tradition. Den som i stället är fostrad i luthersk kristendom finner mycket som han kan instämma i hos Las-

Forts. på nästa sida

Per Ragnar: Reflexioner

Ett par gånger i månaden, minst, får jag brev från någon "frälst". Oftast är det en kvinna, boende någonstans i Sverige, som läst om mej i en tidning. Även om intervjun enbart skulle handla om den roll eller pjäs jag är aktuell i, så inleds artikeln ofta med orden: "Per Ragnar, 36, parapsykologiskt intresserad..."

Detta ord, parapsykologi, är tydligen för de frälsta förbundet

med djävulen eller identiskt med bristande tro. De skriver till mej för att jag via ett antal bibelcitater skall omvändas till den rätta vägen, som de själva funnit. De vill att även jag förtappade, innan det är för sent, ska få chansen att tillhöra de frälstas skara.

Jag brukar svara och försöker reda ut vad parapsykologi är, vilken liten plats denna trevande vetenskap intar på min sökväg. Jag berättar lite om min syn på Tillvaron och Vår Herre. Men främst ber jag dem redogöra för vad det för dem innebär att vara frälst.

Tyvärr är svaren ganska torftiga. De kan handla om tidpunkt och datum för frälsningen, men inget om upplevelsens innehåll. Eller så får jag ytterligare bibelcitater till svar. Och uppmaningen att följa Bibelns bud. Ty de innehåller Sanningen. Vilka bud det främst handlar om preciseras sällan.

Jag känner nu tillräckligt många frireligiösa människor för att veta, att mycket av frälsningsivern är socialt betingad. Man är uppväxt i den frireligiösa miljön med dess krav och villkor. Att bli frälst är något man ska, bör, måste bli för att platsa i gemenskapen. Man "tvingas", pressas, önskar sej fram till denna "händelse". Sen gäller det att

gå ut och samla förtappades själar. Så är lagen, så lyder många församlingars bud.

Om vi överhuvudtaget ska använda ordet "frälst", så är detta vad jag vill lägga in i det:

Det är vardagsarbetet i Vår Herres tjänst. Det är det dagliga samtalet med Gudomen. Det är att inleda dagen med bönen i hjärtat: Ske, Fader, icke min vilja utan din...

Det är att be om kraft att hyggligt klara de situationer man ska ställas inför. Det är att sända ut en bön om förlåtelse när otåligheten infann sej vid mötet med butikstanten eller ilskan rann till mot ett barn. Det är att tyst tacka för ett nej, ett hinder, en vägran du möter. För vid varje stoppskylt ska du lära dej något. Det är att be en tyst bön för dem du nyss på radion hörde hade omkommit i en bilolycka eller någon katastrof. — Gode Gud, hjälp dem att komma till insikt om sin nya situation...

Ska ordet frälsning överhuvudtaget användas så är det på detta sätt. I insikten om att det dagligen och stundligen går att korrespondera med Tillvarons Innersta Kraft. Att mitt i svårigheter och problem ändå bottna i en grundupplevelse av Någon Som Leder.

det är olösligt för förnuftet och ändå i meditationen arbeta med det.

Kristen zen

Lassalles böcker är riktade till kristna som strävar efter fördjupning i sitt böneliv, efter inre upplevelser som stärker deras tro. Hur skall de i denna strävan använda zen? Lassalle tänker sig ett flertal möjligheter. Man kan använda zenteknik som förberedelse för traditionell kristen betraktelse, för att bli stilla i sitt sinne. Man kan också använda den som självständig meditation över ett bibelord, som då inte analyseras utan bara får sjunka ner i djupmedvetandet. Man kan också på den ortodoxa kyrkans sätt använda Jesusbönen och förena den med sittning och andning enligt zenteknik. Men också det rena sittandet, utan något som helst objekt för medvetandet, kan enligt Lassalle fylla en legitim kristen funktion. Det blir för den kristne en kristen meditation, för buddhisten en buddhistisk meditation. I sig själv är zenmeditationen som en källa med rent, klart, friskt vatten.

Antoon Geels:

DROGER OCH MYSTIK

"Genväg" till gudsupplevelse?

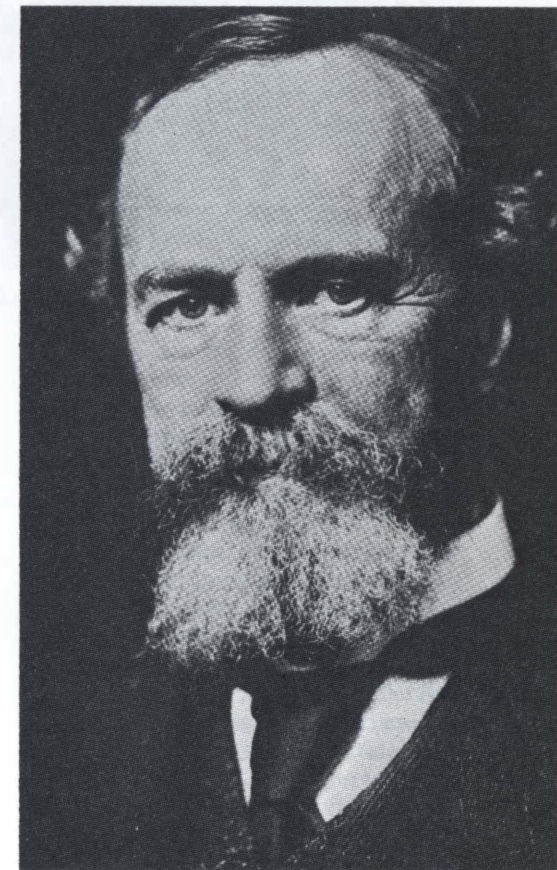
"Sedan känslan av kvävning hade gått över, tyckte jag mig först vara i ett tillstånd av fullständig tomhet; sedan kom det glimtar av starkt ljus, omväxlande med mörker... Jag tänkte, att jag var nära döden; då, med ens, blev min själ medveten om Gud... Jag kan inte beskriva den hänryckning jag kände. Sedan, när sömnmedlets inflytande så småningom avtog, började den gamla känslan av min gemenskap med världen att återvända och den nya känslan av min gemenskap med Gud att förblekna. Jag sprang plötsligt upp ur stolen, där jag hade suttit, och skrek: 'Det är för gräsligt, det är för gräsligt, det är för gräsligt', och menade därmed att jag inte kunde bära denna besvikelse..."

Dock, denna fråga återstår: är det möjligt, att jag i detta ögonblick kände, vad som somliga av de heliga säger sig alltid ha känt, den obevisbara men ovedersägliga vissheten om Gud?"

Dessa av upplevelseintensitet vibrerande ord yttrades inte av en religiös mystiker, utan av en person som nyss hade bedövats med kloroform. Berättelsen finns i de berömda Gifford-föreläsningarna, hållna i Edinburgh för exakt trekvarts sekel sedan, av filosofen och psykologen William James (1842—1910). James ansåg att denna upplevelse, utlöst av ett kemiskt medel, hade "den äkta klangen av religiös mystik". Den så kallade "kemiska mystiken" fick följaktligen ett relativt stort utrymme i James' föreläsningar, som publicerades i boken "Den religiösa erfarenheten i dess skilda former" (senaste sv. uppl. 1974). James visste att han gav sig in på ett område som den allmänna opinionen i det närmaste hade tabuförklarat. Men frågan om kemiska preparat kunde påverka människans religiösa upplevelser var alltför intressant för att kunna uteslutas i en föreläsningsserie, som just tar upp de religiösa upplevelsernas mångfald. Är det möjligt, undrade James, att man med hjälp av droger kan få en gudsupplevelse, som till sin beskrivning påminner

om de klassiska mystikernas? Kan man med andra ord säga att vissa droger är en "genväg" till Gud? Denna artikel kommer att handla om topparna i denna debatt, som har djupa rötter. Vi kommer att möta kända vetenskapsmän och kulturpersonligheter som har besvarat frågan jakande och något av den kritik som riktades mot dem.

Bakgrunden till historien är 1800-talets experiment med lustgas, den tidens mest populära drog. Lustgasen upptäcktes redan i slutet av 1700-talet, men hamnade först i överklasskretsar som i den såg ett medel att lätta upp stämningen vid finare kalas. Det dröjde dock inte länge förrän även de bredare samhällsskikten fick stifta bekantskap med "skrattgasen". I mitten av 1800-talet åkte smarta profitjägare omkring med stora "lustgastivolin" för att bjuda på en annorlunda underhållning. Man inbjöd frivilliga ur publiken att testa gasen, vars roande effekter skulle vara skratt, sång, dans eller slagsmål. Det var förresten under en sådan föreställning som lustgasens bedövande effekt upptäcktes. Den unge tandläkaren Horace Wells började använda den med stor framgång i sin praktik och inledde därmed en ny epok i tandläkekonstens historia. Ungefär samtidigt började man använda eter och kloroform vid operationer. Vad man emellertid inte anade var att dessa bedövningsmedel i vissa fall gav den oväntade bieffekten att vederbörande fick starka religiösa upplevelser, som på ett eller annat sätt kunde spela en stor roll i individens liv. Så satt till exempel en då ganska okänd poet och filosof vid namn B.P. Blood i en tandläkarstol under lustgasbedövning och upplevde en "annorlunda verklighet" som innebar något av en omvändelse för honom. Ett antal år efter sin upplevelse skrev han, "med risk för att betraktas som galen", en kort skrift som han kallade "Den anestetiska uppenbarelsen". Skriften skickades till tidningar och kända kulturpersonligheter, däribland Alfred Tenyson och William James. Allt fler

Professor William James, en av drogforskningens pionjärer.

började experimentera med gasen och skapade därmed en verklig "lustgasväg", som svepte över hela USA.

James' inställning till sådana övningar var från början ganska kritisk. Samtidigt fascinerades han av upplevelseinnehållet och började samla beskrivningar av drogupplevelser. Någon gång på 1880-talet testade James gasen på sig själv och tyckte sig uppleva "en oerhörd metafysisk upplysning", som var omöjlig att överföra till det språkliga planet. Att James inte heller var främmande för att testa droger med hallucinogena eller psykodeliska verkningar, framgår ur brevväxlingen med brodern Henry, den berömda romanförfattaren. 1896 åkte han ut till sitt hus på landet för att i en avspänd miljö kun-

Enomiya-Lassalle

Forts

salle men också en del som känns främmande. Lassalle kan tex tala om att den gode Guden skall belöna våra meditationssträvanden, även om de varit ofullkomliga. Målet för människan är fullkomlighet, varmed han tycks mena att anden helt skall behärska materien. På vägen mot fullkomligheten skall vi själva, vår egen natur, samverka med Guds nåd, det övernaturliga. Helt fullkomlig kan ingen människa bli, inte ens helgonen men hon bör nå "den fullkomlighet som för henne ligger inom det möjligas gränser". Zentraktionen räknar bara med människan och hennes natur, inte som kristendomen med något övernaturligt, Guds nåd. Men i den delen av vår strävan efter fullkomlighet som beror av naturen, av oss själva, bör vi inte tveka att använda zen, menar Lassalle. Han menar också att den kristne inte utan vidare kan utesluta att Guds nåd verkar också inom zen, eftersom man där uppnår resultat som i så hög grad liknar de kristna upp-

levelserna. I luthersk tradition är vi inte inställda på att söka dra sådana gränser mellan natur och nåd.

Koan

Inom en riktning av zen (rinzai) har de olösbara gåtorna (koan) en central ställning som hjälpmedel i meditationen. Inom den andra huvudriktningen (soto) används koan sällan eller aldrig. Lassalle menar att den kristne som mediterar enligt zen, kan använda koan men att det inte är nödvändigt. Koan som hämtas från den buddhistiska traditionen är svåra att använda, dels på grund av den buddhistiska bakgrunden, dels därför att användningen av dem fordrar ledning av en erkänd mästare. Bättre för en kristen är att använda kristna koan, och i kristen tro finns det gott om olösbara gåtor. Som exempel nämner Lassalle problemet varför Gud har skapat människan sådan att hon kan synda och bli förtappad, fastän han vill att alla människor skall frälsas och ingen gå förlorad. Vill man använda detta problem som koan, skall man erkänna att

na tugga peyote, vars verksamma beståndsdel är meskalin. Experimentet misslyckades totalt. I ett brev till Henry skriver han: "Jag var våldsamt sjuk i tjugofyra timmar och hade inga som helst symp-tom utom detta och katzenjammer följande dag."

Resultatet av ett flertal decenni-ers studier och experiment publi-cerade James i den tidigare nämnda boken. Därmed lade han grund-
en för drogforskningen, en forsk-ning som under det närmast följande halvseklet kom att hölj-
as i en kraftig vetenskaplig dimma.

Den seriösa drogforskningen startades på nytt i början av 50-talet i ett omfång som pionjären James inte kunde drömma om. Den främsta anledningen till detta förnyade intresse var den på syntetisk väg framställda drogen LSD, vars hallucinogena egenskaper upptäcktes på 40-talet av en ren slump. Man insåg snart att LSD var den starkaste psykoaktiva drogen. Otroligt små mängder, redan från 10—20 mikrogram (1 mikrogram = en miljondels gram) kunde åstadkomma djupa och varierade psykologiska förändringar, som varade i flera timmar. Upptäckten ledde till en vetenskaplig debatt kring frågan om likheterna mellan den LSD-berusade och schizofreni. Man insåg däremot ganska snart att LSD-berusningen inte kunde jämföras med psykotiska upplevelser.

Medan den vetenskapliga diskussionen var igång i stor skala, publicerade författaren Aldous Huxley en bok som handlade om hans egna experiment med en drog som är närbesläktad med LSD. Boken kallades "The doors of perception" (sv. "Varseblivningens portar") och drogen hette meskalin, känd sedan århundraden tillbaka inom den mexikanska indiankulturen. Efter att ha svält 400 mg meskalin tittade Huxley halvannan timme senare på en blomstervas och tyckte sig se "vad Adam hade sett den morgon han skapades — ögonblick efter ögonblick den nakna existensens mirakel". Tillfrågad om upplevelsen var angenäm, svarade Huxley: "Varken angenäm eller icke angenäm. Den bara är." Under den fortsatta blomsterbetraktelsen upptäckte Huxley "den kvalitativa motsvarigheten till andningen, men en andhämtning utan återvändande till utgångspunkten, utan någon återkommande ebb, blott ett upprepat flöde från skönhet till stegrad skönhet, från djupare till ännu djupare betydelse. Ord som 'nåd' och 'förklaring' kom till mig, och detta var naturligtvis vad de bland an-

nat stod för... Den Saliggörande visionen *Sat Chit Ananda*, Vara-Medvetande-Sällhet — för första gången förstod jag vad dessa underbara stavelser åsyftade, inte på den verbala nivån, inte genom stammande antydningar eller på avstånd, utan exakt och fullständigt."

Den fortsatta beskrivningen av meskalinruset handlar om likartade identifikationsupplevelser med till exempel en bambustol eller ett par grå flanelbyxor. Huxley menar att det rör sig om "kontemplationens höjdpunkter" och använder det av Baudelaire introducerade uttrycket "det konstgjorda paradiset" som en lämplig beteckning för den. Nu, menar Huxley, har alla människor en chans att förverkliga den urgamla drömmen om själv-transcendens med hjälp av meskalinet, religionens kemiska surrogat.

Huxleys provocerande budskap väckte våldsamma reaktioner. Han var en alltför stark opinionsbildare för att kunna negligeras. Den katolske professorn R.C. Zaehner, specialist på iransk religion, skrev en bok i jämförande mystik som inte hade blivit skriven om det inte varit för Huxleys meskalinexperiment. Meskalinruset, menade Zaehner, hade ingenting att göra med den Saliggörande visionen här på jorden. Om det vore så, får den kristna betoningen på moralen en väldigt liten betydelse. Förutom det teologiska problemet skapar meskalinet dessutom ett socialt problem: hur i hela världen skall man sköta ett samhälle som består av extatiker? Och för att vara säker på att meskalinruset ingenting har att göra med mystik, tog professor Zaehner själv ett piller och tyckte sig återfinna den värld, som skildras i "Alice i underlandet", en bok som Zaehner också flitigt hade läst. Upplevelsen var trivial och "anti-religiös" och professorn ville på grund av moraliska överväganden inte fortsätta med sina experiment.

Zaehners kritik kunde dock inte förhindra att många vetenskapsmän, speciellt i Amerika, utan större moraliska betänkligheter testade de psykedeliska drogerna. I kretsen kring Aldous Huxley återfinns man teologen Gerald Heard och författaren Alan Watts, vars bok "The joyous cosmology" från 1962 beskriver hans "äventyr i medvetandets kemi". En av de mest omdiskuterade händelserna i drogforskningens historia var dock psykologen Timothy Learys experiment med den psykedeliska drogen psilocybin, den verksamma beståndsdel i en inom gammal-

mexikansk kultur känd svamp. När Leary fick en tjänst i psykologi vid Harvarduniversitetet började han utföra drogexperiment med ett antal studenter. Inte oväntat fick han möta en kraftig kritik från bland annat studenternas föräldrar och allmänheten. Leary avskedades från Harvard och blev så småningom känd i hela världen, inte som vetenskapsman utan som "drog-evangeliets profet", religiös ledare och samhällskritiker.

Att syntetiska psykedeliska droger kan ge upphov till religiösa upplevelser, som starkt påminner om de klassiska mystikernas beskrivningar av den mystiska upplevelsen, hävdades alltså av ett flertal kända författare i början av 60-talet. Påståendet byggdes inte på systematisk analys, utan främst på självexperiment. Tiden var nu mogen för den första vetenskapliga undersökningen om drogernas relation till den mystiska upplevelsen, en undersökning som utfördes 1963 av Walter N. Pahnke.

Pahnke arbetade med en grupp som bestod av tjugo teologistuderande, med en relativt likartad religiös och social bakgrund, utan tidigare erfarenhet av psykedeliska droger och med mycket lite kunskap om mystiska upplevelser. Försökspersonernas religiösa bakgrund undersöktes i förväg, och dessutom utfördes diverse psykologiska och medicinska test. Nästan samtliga var intresserade av att berika sitt religiösa liv på experimentell väg, och allt gjordes för att skapa en atmosfär som kunde jämföras med när naturfolk använder naturliga psykedeliska droger i religiösa ceremonier. Man valde därför att utföra experimentet på långfredagen, medan man hörde på en två och en halv timme lång massa i ett litet kapell. Hälften av experimentgruppen fick 30 mg psilocybin, medan den andra hälften fick en placebo med ett ämne vars enda effekt var att den värmde och kittlade huden. Varken försöksobjekten eller försöksledarna visste vem som skulle få psilocybin. Direkt efter gudstjänsten fick alla tala in sina upplevelser på band och dagarna efter experimentet skulle utförliga redogörelser skrivas ned. Sex månader senare gjordes en uppföljning.

Försöksobjektens redogörelser prövades mot en mall, bestående av nio kriterier på den mystiska upplevelsen, huvudsakligen hämtade från W.T. Staces arbete om den klassiska mystiken. Resultatet visade en skarp skillnad mellan dem som fick psilocybin (experiment-

gruppen) och dem som fick en placebo (kontrollgruppen). Nio av tio ur experimentgruppen vittnade om djupgående mystiska upplevelser enligt de förut nämnda kriterierna, medan de övriga inte upplevde gudstjänsten vara annorlunda än vanligt. Pahnkes slutsats är att psilocybin under de beskrivna omständigheterna kan ge upphov till tillstånd i medvetandet som knappast går att skilja från de klassiska mystikernas beskrivningar av den mystiska upplevelsen. Han betonar dock betydelsen av försöksobjektens inställning till och förberedelse för experimentet, det man vanligen kallar *set*, och atmosfären eller omständigheterna kring det, det man kallar *setting*. Andra undersökningar, som pekade på negativa effekter av psykedeliska droger, skiljer sig från Pahnkes experiment just i fråga om *set* och *setting*.

Experimentet på långfredagen innebär, skriver Pahnke några år senare, att den mystiska upplevelsen nu är reproducerbar och kan studeras vetenskapligt. Forskarens arbetsmaterial behöver inte begränsas till analysen av gamla dokument, skrivna av kända mystiker. Istället för den medeltida munkens krävande metoder för att ändra på kroppens biokemi, metoder som sinnes- och sömndeprivation, fasta, meditation, används nu psykedeliska substanser som redskap.

Under den pågående debatten i mitten av 60-talet hamnade LSD på den svarta marknaden. Unga människor kastade sig in i okontrollerade experiment, och sensationslystna journalister skrev historier om människor som försökte stoppa bilar med sina kroppar, hoppade ut genom fönstret eller skar bort överflödigt fett med kökskniven. Allmänheten började betrakta LSD som en diabolisk drog, och saken blev inte bättre när drogerna sammanlänkades med den subkultur som kallas hippierörelsen. Det är väl mot bakgrund av dessa händelser som utgivningen av 60-talets standardverk om "Den psykedeliska upplevelsen i dess skilda former" av R.E. L. Masters och Jean Houston måste ses. Bokens titel, som är nästan identisk med titeln på Giffordföreläsningarna av W. James, kan tolkas som en hyllning till denna drogforskningens pionjär.

Masters-Houston besvarar frågan om de psykedeliska mystiska upplevelsernas autenticitet bejakande. I likhet med Pahnke har de arbetat med W.T. Staces kriterier på den mystiska upplevelsen, men till skillnad från den förstnämnde

Dr Timothy Leary med sin hustru Rosemary, 1969.

anser de att endast ett fåtal, ca tre procent, når fram till denna upplevelsetyp. Senare undersökningar av Pahnke visar emellertid att tjugo till fyrtio procent av försöksobjekten fick mystiska upplevelser, och siffran är ännu högre vid projekt med alkoholister, som genom de psykedeliska drogerna botades från sin sjukdom.

Den siste i raden av forskare med en positiv inställning till de psykedeliska mystiska upplevelserna är Walther Houston Clark, vars bok *Chemical Ecstasy, psychedelic drugs and religion*, publicerades 1969.

Clark ser de psykedeliska drogerna inte som orsak till religiösa upplevelser, utan föredrar att tala om deras förmåga att frisläppa människans potentiella möjligheter till ett möte med det Heliga. Liksom de tidigare nämnda forskarna anser han att liturgi, dans, meditation och diverse asketiska verksamheter också kan ha denna frisläppande eller utlösande funktion, något som kritikerna inte har förstått.

Vi skall dock inte tro, skriver Clark, att de psykedeliska drogerna är helt riskfria. Längre psykotiska tillstånd, förvirring och, i sällsynta fall, permanent sinnessjukdom har förekommit. Men under förutsättning att experimenten sker under sakkunnig ledning, kan allvarliga biverkningar i stor utsträckning elimineras, menar Clark.

Liksom tidigare William James, Aldous Huxley och Timothy Leary har Clark ägnat sig åt självexperiment med psykedeliska droger.

Som forskare, skriver han, har jag lärt mig minst lika mycket av mina sex "tripper" som alla trägna studier i religionspsykologi. De två vägarna kompletterar varandra.

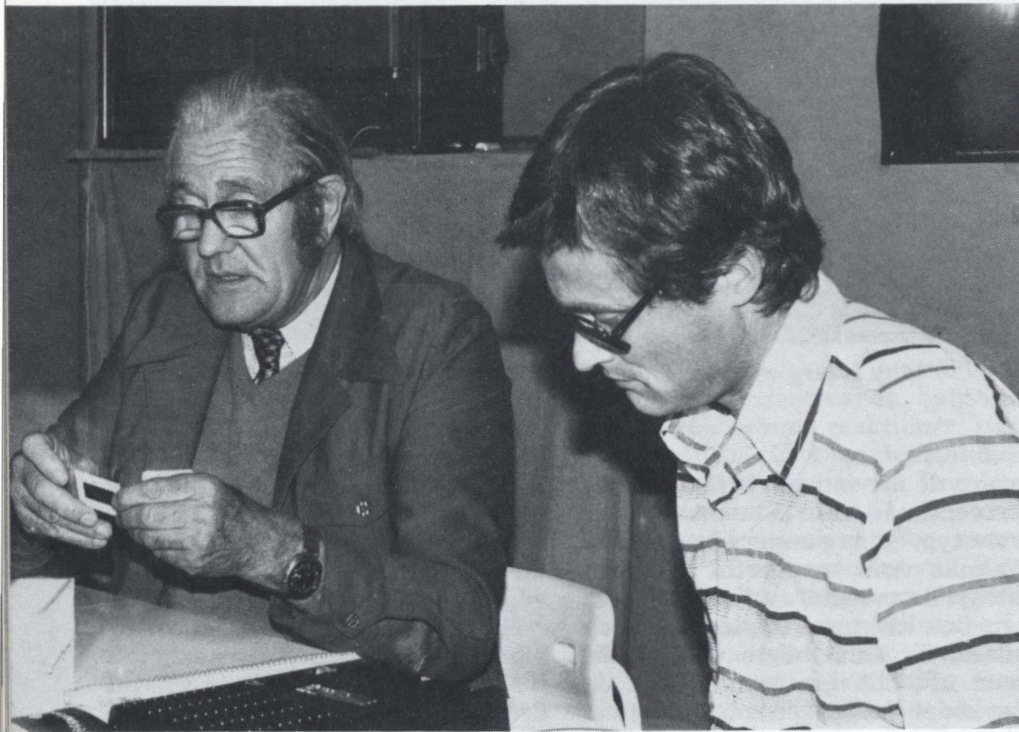
När "Chemical Ecstasy" översattes till tyska, fick den mycket kritik för den liberala inställningen till drogforskningen och dess möjligheter. Boken är ett försök att rättfärdiggöra drogbruket, skriver den kliniske psykologen W.W. Lippert i sin recension. Vi borde istället försöka förklara vilka följer det nuvarande drogbruket medför. En religiös förklaring kommer inte ifråga, helt enkelt därför att vi talar om biokemi, inte om religiös erfarenhet. Somliga menar att vi kan bygga en bättre värld med hjälp av kemin, fortsätter Lippert, men vi kan dock inte vinna tillgång till Gud med droger. Genom att hänvisa till experiment med råttor, där uppgifterna visar, att LSD medför hjärnstörningar som resulterar i hallucinationer, vill Lippert varna för det rättfärdiggörande av drogbruket, som han menar att Clarks bok är ett exempel på.

En av Clarks kraftigaste kritiker är den tyske religionspsykologen Wilhelm Keilbach. Om Clarks påstående att droger kan frisläppa religiösa upplevelser vore sant, skriver Keilbach, så vore det ganska enkelt att omvända en icke-troende till troende. Vidare anser han att Clark är oklar på många punkter. Vad menas till exempel med "djupgående förändringar i personligheten?" Det är just dessa personlighetsförändringar som

Forts. på sidan 30

Healing på frammarsch

Professor Douglas Dean berättar

Professor Dean intervjuas av Lennart Lidfors

Professor Douglas Dean är ett känt namn inom den amerikanska parapsykologin. Under en tioårsperiod testade han tillsammans med sina medarbetare över 5 000 affärsmäns förmåga att förutsäga framtiden. Man fann bland annat att de direktörer som under den senaste femårsperioden fördubblat vinsten hos sina företag, uppvisade en betydligt högre poäng på de parapsykologiska testen. Det förefaller som om ESP-test är överlägsna personlighetstest när det gäller att förutsäga framgång som direktör.

Dean har även kirlianfotograferat fingertopparna hos personer som kan bota med händerna, healers, och utarbetat en metod att detektera telepatiska signaler genom att studera förändringarna i blodvolymen hos mottagarpersonens fingrar.

— Telepatiförsöken gjorde jag faktiskt med en känd healer, mr Estebany. Andra forskare har gjort healingexperiment med honom. Dr Bernhard Grad, en biolog vid McGill-universitetet, lät Estebany på-

verka en flaska med vatten, som sedan fick kornplantor att gro 25 % högre. Dr Justa Smith lät honom hålla ett provrör med enzymet trypsin och fann att enzymaktiviteten ökade högst avsevärt.

Dr Dolores Krieger vid New York-universitetet visade, att om Estebany bara lade sina händer på patienter tre gånger om dagen under sex dagar, så ökade hemoglobinhalten med i genomsnitt 1,2 gram per 100 ml blod.

— Men hur fungerar det egentligen? Hur upplever en healer det?

— Flera av dem säger att det inte är de, som gör healingen. De fungerar bara som en kanal för energin. Många av dem säger att "Anden" gör arbetet. Som forskare har jag kanske litet svårt för det uttrycket, för hur kan vi definiera en ande?

— Är det verkligen någon skillnad mellan psykisk healing och andlig healing?

— Visst har vi dessa olika uttryck, kanske är det olika slags processer,

Av Lennart Lidfors

jag är inte helt säker. I varje fall förefaller en sorts energi vara involverad. I flera av världens språk har vi ord för denna energi, som det kinesiska *ki* och det indiska *prana*. Hur som helst så finns det många healers som inte tror att "Anden" gör det, så healing kan fungera utan att healern tror på andevärlden. Däremot måste han givetvis tro på healing — vilket inte patienten behöver göra. Många healers säger att de kan bota trots motstånd från patienten, och även om han över huvudtaget inte tror på behandlingen.

— Tror du att det är någon form av energi som strålar ut från handen?

— Ja, det måste vara någon form av energi. Enligt dr Justa Smiths experiment liknar det mest mycket starka magnetfält, som har samma inverkan på enzym. Men det är inte magnetfält, i varje fall kan vi inte mäta det med känsliga instrument. Överhuvudtaget saknar vi mätinstrument för den här healingkraften och det borde vi nog försöka ta fram.

— Går den här kraften att utveckla hos alla, eller är det en sorts gåva från födseln?

— Förmågan går utan tvivel att utveckla. Det finns en bok skriven av en tidningsreporter, Sally Hammond, vid New York Post. Titeln på hennes bok är "Vi är alla healers". Hur kan en sådan titel försvaras? Jag vill hänvisa till den allra senaste hjärnforskningen. Hjärnan är uppdelad i två hemisfärer, helt separerade med endast en förbindelse över corpus callosum. Forskningen visar att den vänstra hjärnhalvan gör logiska operationer, matematiska kalkyler, tidsuppskattningar, presterar tal och andra verbala förmågor. Den högra hjärnhalvan kan inte göra något av detta. Den arbetar i stället med kreativa och artistiska fantasibilder, rymduppfattning, musik, psykiska effekter, healingeffekter och holistiska idéer.

Douglas Dean är professor vid Newark College of Engineering i New Jersey, USA. Han är utbildad kemist, men undervisar i dataprogrammering, statistik och parapsykologi. Ordförande i American Healers Association och International Kirlian Research Association.

I somras deltog han i tre konferenser med anknytning till parapsykologi, en i Tokyo och två i England. I samband med sin Europavistelse besökte han Stockholm i september, där han höll ett föredrag och ledde ett seminarium, båda arrangerade av Föreningen för Psykobiophysik.

När Sally Hammond säger att vi alla är healers, så är det korrekt i det avseendet, att vi alla har en höger hjärnhalva, så vi måste vara healers i en viss utsträckning. Men, med vår logiska vänstra hjärnhalva kan vi blockera detta naturliga flöde av healingenergi från högra hjärnan. Problemet med att träna människor i healing, är att lyfta blockeringen från vänster hjärnhalva. Hos healers sker denna process naturligt.

Men hur skall då denna träning ske? Jo, med andningsövningar och avslappningsövningar. Vi startar med avslappning från tårna och ända upp till huvudet. Denna fysiska avslappning följs av en mental, som kopplar om dominansen från vänster hjärnhalva till höger. På det sättet kan vi faktiskt lära upp människor till healers numera.

— Är det möjligt att heala sig själv? Var det inte så att Harry Edwards inte kunde heala sin egen mor?

— Väldigt många healers har svårigheter att bota sig själva eller sin familj. En man som är healer har mycket svårt att heala sin hustru och tvärtom. Det är helt riktigt att Harry Edwards, en av de mest berömda healarna i England, inte kunde bota sin mor.

— Tror du att healing stimulerar de naturliga läkeprocesserna?

— Definitivt. Vi vet att blodet har sina egna läkande kemiska beståndsdelar och vi vet att blodet använder sig av leukocyter, vita blodkroppar, som attackerar infektioner, liksom att organismen har immunologreaktioner som kan stimuleras. Detta är för övrigt en av de nya metoderna för behandling av cancer.

Det finns även metoder för själv-

healing, kanske mera med anknytning till suggestion. Man har exempelvis utvecklat en sådan metod vid Pain Rehabilitation Centre i Wisconsin, USA. Den går ut på, att oavsett var man har en smärta eller ett sjukdomstillstånd, så försöker man medvetet att känna pulsslagen från hjärtat i det störda området. På så sätt stimuleras läkningen. Jag har själv använt mig av metoden.

— Är bönen en form av healing?

— Utan tvivel. I kirlianfotograferingen är en av de bästa sätten att förändra coronan runt fingertopparna just bönen. Det är faktiskt en mycket bra metod.

— Den här placeboeffekten har den någonting med botande att göra?

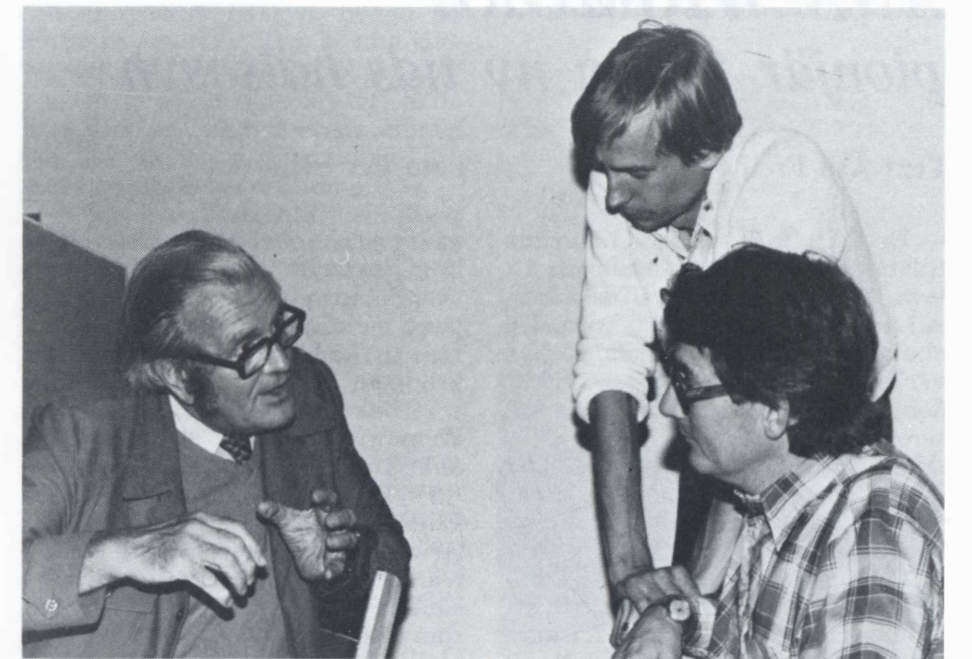
— Allt! Dr Shipero, en läkare som forskar i New York, säger att det finns åtskilliga tungt vägande miljondollarprojekt, som klart visar att placeboeffekten fungerar. Ett sockerpiller plus tron på doktorn botar patienten. Det är framför allt tre faktorer som får placeboeffekten att fungera, för det första, att läkaren har ett trevligt sätt mot kvinnliga patienter, för det andra, att läkaren kan få patienten att tycka om honom, för det tredje, att läkaren förefaller vara kompetent. Det spelar ingen roll om han är det i verkligheten eller ej.

Dean uppehåller sig en stund kring legaliseringsfrågan, som uppenbarligen är ett problem utomlands. I England är healing helt legalt sedan häxerilagen (!) togs bort 1951. Healingcenter växer nu upp

där. En organisation har redan satt upp fem. Fler center planeras, bland annat utomlands. Möjligen är healing tillåten i övrigt endast i Indien och några afrikanska stater. Den är inte legal i sydamerika, där man har mycket goda healers, ej heller på Filippinerna där Dean för övrigt vistats en kortare tid i somras.

— Jag arbetar på att få healing godkänd i USA. Jag planerar även att organisera ett förbund med adresslistor till våra healers. Folk frågar mig ständigt och jämt var de kan få tag i en healer. Vi vet ju inte var de finns nu. I England har man 4 000 healers på en befolkning av 50 miljoner. USA har fyra gånger större befolkning, så vi förväntar oss att finna ungefär 16 000 personer med healingförmågan.

Professor Dean i samspråk med Staffan Almquist (stående) och fysikprofessor Jens Tellefsen i samband med ett föredrag i Hälsans Hus.

Ann Wigmore och Anders B-son Johansson i Hälsans Hus, Stockholm. "Naturama" som visas upp, är Ann Wigmores "universella" bok som täcker nästan allt inom den "Nya Tidens" sätt att leva sunt, billigt och gott.

ANN WIGMORE pionjär för en ny tids hälsosyn

Text Åsa Freij

Foto Per Sellmann

— Det är människans naturliga tillstånd att inte vara sjuk och att leva i frid och frihet från problem. All avvikelse från detta beror på en obalans, som kan undvikas, på fel i vår livsföring, som hos oss rubbar den universella, fullkomliga balansen.

Det är Ann Wigmore som säger detta. Hennes uttalande grundar sig på erfarenhet, studier, forskning — och på en stark tro. Hennes starka tro ligger till grund för det arbete, eller snarare den livsuppgift, att hjälpa människor till ett friskare och lyckligare liv, som hon påtagit sig.

Hennes program innebär vad som

på engelska kallas "holistic healing", en behandling av *helamänniskan* — kroppen och själen. Kroppens sjukdomar påverkar psyket. Och psykiska sjukdomar påverkar kroppen.

— Bakom sjukdomar, säger Ann Wigmore, kan man spåra psykisk ohälsa och fel kost.

Psykisk ohälsa kan komma av ett själviskt och materialistiskt liv i strid med samvetet. Oriktig kost — främst kött — bidrar till att skapa sådana hårda mentala egenskaper som försvårar en själslig, etisk eller andlig utveckling och i stället binder människan vid identifikation med kroppen.

Kött tillsammans med all den söta och kemiskt preparerade föda som vi moderna människor dagligen intar, förstör våra naturliga kroppsfunktioner. Kroppen klarar inte av att bryta ned alla dessa främmande ämnen, utan lagrar dem i olika delar av kroppen, där de alstrar sjukdom. Den dåliga födan gör oss också energilösa, eftersom så mycken energi behövs för smältnings- och nedbrytningsprocessen. Varje "allätare" har säkert upplevt hur han efter en "god måltid" inte orkar mer än sitta, eller till och med behöver lägga sig.

Allt levande är energi. Livet är energi. Avsaknad av energi är av-

saknad av liv.

På Ann Wigmores Hippocrates Health Institute i Boston, USA, vill man ge insikt i de näringsfysiologiska, fysiologiska, andliga, psykologiska och ekologiska problem som dagens och morgondagens människa står inför.

Var din egen läkare! är mottot. Och under det mottot lärs ut och praktiseras odling av groddar, organisk grönsaksodling, matlagning utan spis — och hur man använder sig av vetegräsens läkande och renande egenskaper.

Till det dagliga programmet hör meditation, yoga, föreläsningar, filmer, samtal m.m., som bidrar till att öka kunskapen om och sambandet mellan kroppen och själen. Här spelar polaritetsterapi en betydande roll. Den är en form av yoga, en med speciella rörelser praktiserad filosofi, som går ut på att uppnå bättre balans, i mycket vid bemärkelse.

Steve Zara är president på hälsoinstitutet, vilket drivs i stiftelseform, och han är också verksam som psykolog. Han kommer nästan dagligen på besök, leder "lekar", som hjälper gästerna att "komma loss", och han talar med dem. Men ingen av dem vet att han är psykolog.

— Visste de det, skulle det förstöra mina möjligheter att hjälpa dem, säger han. Särskilt de allvarligt sjuka skulle ha förhandsinställningen att "nu är det behandling på gång" eller "vad är det nu för metod som skall praktiseras? — den hjälper säkert inte på mig!". Och så sluter de sig i stället för att bara vara och ta emot.

Zara, som i likhet med Ann Wigmore har en andlig övertygelse som genomsyrar hans arbete, säger:

— Det är bara med kärlek jag kan hjälpa människor. Om min uppriktiga känsla och mitt helhjärtade intresse sviktar, när jag inte fram. Patienterna känner ofelbart om det är fråga om opersonlig behandling eller om kärlek. De kanske inte är medvetna om sin reaktion, men så är det.

— Vi har vant oss, säger han vidare, att betrakta sjukdom — i kroppen, i själen och i samhället med alla dess symptom som maktkamp, avundsjuka, hat, stöld, mord, krig — som något normalt. Men det är det inte. Allt är resultat av den obalans som uppstår när vi gör avsteg från att leva med naturen och sanningen och kärleken.

Steve Zara är inte "religiös". Han tillhör inte någon särskild religiös rörelse, utan bara den växande skaran av ofta mycket intelligenta och

högt utbildade amerikaner, som är "aware", medvetna, och strävar efter allt större medvetenhet och upplysthet om livets natur i ett större sammanhang än den jord och de människöden som vi med våra begränsade och materiellt tränade sinnen vant oss att betrakta som livet.

*

Ann Wigmore — den lilla damen med den stora önskan att hjälpa mänskligheten — vill inget hellre än att öppna dörren till sin skattkammare av kunskaper till alla. Men få bryr sig om de öppna dörrarna.

— Inte förrän hälsan sviker en, inte förrän man har provat allting annat och knappt har hoppet kvar, söker man sig till Ann Wigmore.

Så säger flera av patienterna, eller gästerna, som de kallas, på Ann Wigmores hälsoinstitut.

På institutet lär sig gästerna att bli sina egna läkare, att genom en diet på levande "grön" mat ta död på sina sjukdomar och förhindra nya. Ingen sjukdom "överlever" i en ren kropp — på den tanken bygger Ann Wigmore sin hälsolära.

Maten på Hippocrates Health Institute består av färsk grönsaker, där vetegräs som pressats till saft utgör stommen och har den kraftigast renande verkan. I övrigt är groddar basfödan.

Förutom dieten ingår träning i själslig balans i Ann Wigmores hälsoprogram. Hon anser att alla sjukdomar har själslig grund. Därför måste hela människan behandlas: även själen måste fyllas med rätt näring! Inre harmoni och förtröstan och en positiv livssyn, byggd på kunskap om oss själva, är lika viktig som rätt föda.

— Vi försöker omedelbart vända hopplösa och deprimerade sinnen hos de sjuka, som kommer hit, mot livsbejakelse och hopp.

— När man reser härifrån, säger en av gästerna, känner man sig som en nyomvänd och vill gå ut och missionera om de gränslösa möjligheternas värld och i tacksamhet sprida den kunskap, man fått, till sina medmänniskor.

*

Att odla hälsa själv genom levande, opreparerad mat i egna odlingar inomhus är en av huvudpunkterna i Ann Wigmores undervisning. Var och en kan i sin fönsternisch till ringa kostnad ha sin egen trädgård och hälsogruba!

Ofta är det rädslan för att inte få tillräckligt med protein som avhåller en allätare från att bli vegeta-

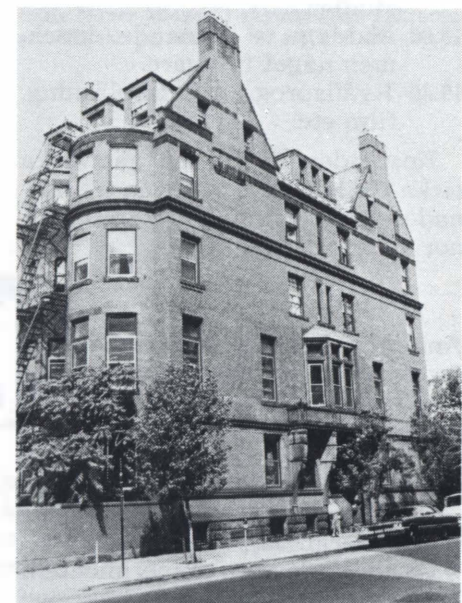
Ann Wigmore med solrosor och vetegräs.

rian. Men med en smula kunskap om olika växters näringsinnehåll kan man snart avfärda detta argument. Groddar och frön, exempelvis solrosfrön, innehåller mycket protein.

— Vete, som kallas "Guds manna", är det mest fullvärdiga födoämne som är känt, säger Ann Wigmore — när det är okokt och i grodd. Av vetegroddar kan man göra "levande bröd" efter fyra dagar, samt flingor, snacks och en närande och billig dryck, "rejuvelac".

Frön som grott är betydligt näringsrikare än fröna i sig själva. Vitaminhalten ökar i sojabönor med mer än 500 procent, i ärtor med mer än 70 procent och i vete med cirka 250 procent.

Alfalfa är den främsta grodden.

Hippocrates Health Institute, Boston, USA

Den är proteinrik och innehåller också mycket järn. Alfalfarötterna går djupt i jorden och fångar på så vis upp mineralerna på ett sätt som andra växter inte kan göra.

Klorofyllens hälsobringande verkan är också en viktig punkt i Ann Wigmorens lära — liksom fasta med utrensning genom lavemang.

Idén bakom fastan är att ingen energi skall gå åt till matsmältning, utan all energi i kroppen skall kunna koncentreras till sjukdomen.

— Om man observerar djuren i naturen, påpekar "dr Ann", ser man att när de är sjuka, slutar de att äta.

*

Inte bara sjuka människor kommer till Hippocrates Health Institute, utan också många som vill lära i sjukdomsförebyggande syfte och bli mer "medvetna". Och där finns elever som — i enlighet med Ann Wigmorens önskemål — skall försöka starta egna hälsohem och sprida den kunskap de fått under lärotiden i Boston. I San Francisco och Phoenix finns redan nya "Hippocrates", och i Washington är ett planerat.

Ett dagsprogram på hälsoinstitutet ser ut ungefär så här:

- 7.00 Fysiska övningar och meditation
- 8.30 Frukost — i regel bara saft av melonskal.
- 9.15 Diverse arbete, personlig vård eller studier.
- 12.30 Lunch — olika sallader och groddar, naturlig dressing, eventuellt frukt samt den berömda vetegräsjuicen och rejuvelac.
- 13.30 Undervisning.
- 16.00 Arbete, personlig vård eller studier.
- 18.00 Middag — liknande lunch, men något fylligare.
- 19.30 Kvällsprogram — föreläsning, film etc.

Kostnaden är för en gästvecka cirka 750 kronor och för en tre månaders elevkurs ungefär 4.500 kronor.

*

Ann Wigmore själv för en diet som är striktare än hennes gästers — den består nästan uteslutande av juicer — och hon spritter av energi.

I 50-årsåldern var hon "ett vrak", som hon själv uttrycker det.

— Jag kunde knappt gå, jag hade ingen energi. Jag var värdelös!

Då började hon experimentera med råkost, olika sorters gräs och groddar. Och med den nya dieten kände hon att hennes hälsa och

livslust förbättrades och visste att hon var på rätt väg.

Vid den tiden, för 17 år sedan, grundade hon också vad som nu är det stora Hippocrates Health Institute, där bland annat nu dödsdömda startar ett nytt liv.

Ann Wigmore själv stannar inte upp. Nya resor, nya skrifter, nya föreläsningar och aktioner står alltid på hennes program. Och när detta skrivs är hon ute på en världsturné, som också går till Sverige.

Pyramidens hemlighet

Ett annat sätt att skapa energi är att utnyttja pyramidens egenskaper! Man har upptäckt att pyramidformen har en egenskap som ingen annan form att skapa energi och alltså verka bevarande och livsbefordrande.

— Om tio år kommer man att se pyramider överallt och använda pyramider till allt, säger pyramidentusiasten Dick Lahde. Han är för tillfället engagerad av Ann Wigmore för att bygga en pyramid på cirka fem kvadratmeters golvyta på taket av Hippocrates Health Institute. Pyramiden skall användas av gäster som behöver extra energitillförsel och för meditation.

— Den drar också energi till huset genom kateternas förlängningar, som går ner i marken, säger Dick Lahde, som själv med förkärlek ligger i sin nybyggda pyramid och förklarar att stress, huvudvärk och andra besvär alltid lättar därinne.

— Men pyramiden måste vara byggd på ett alldeles speciellt sätt. Den måste ha exakt rätta vinklar, och flatsida mot norr, förklarar han.

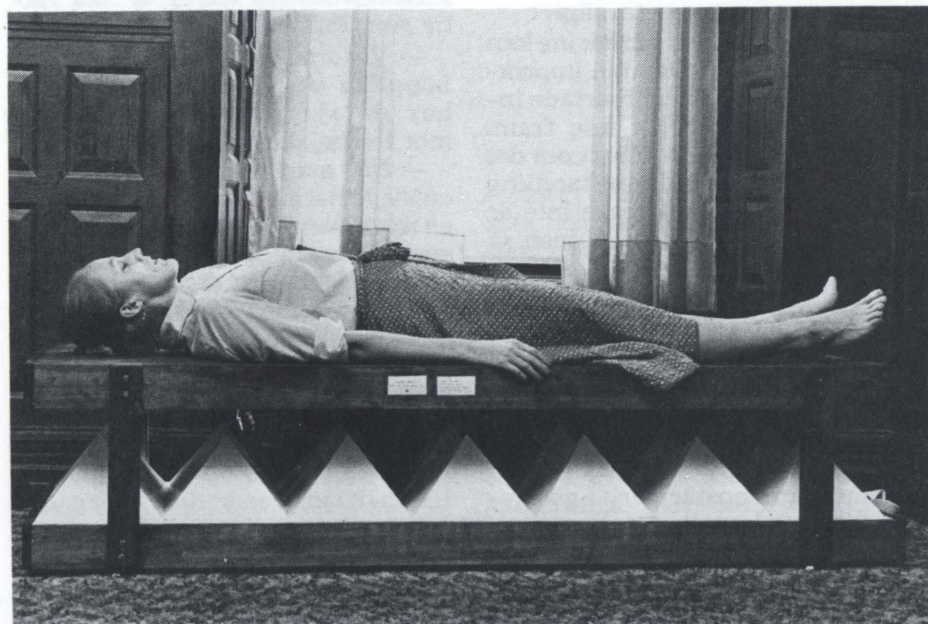

"Dr Ann" tillsammans med dr Karl Otto Aly från Tallmogården.

I USA finns flera böcker om pyramider och pyramidkraft. Och det finns firmor som specialiserat sig på pyramidbyggen för olika ändamål. En firma i New York säljer per postorder pyramidtält, pyramidbyggsatser, metallställningar i pyramidform att ha på huvudet, glaspyramider att sätta över mat och blommor, pyramidenergigeneratorer m.m.

Lahde menar att pyramidenergin är en vetenskaplig upptäckt som kan jämföras med upptäckten av elektricitet och radiovågor. Pyramidenergin kan föra oss närmare själva livets gåta.

Adress: Hippocrates Health Institute, 25 Exeter St., Boston, Mass. 02116, USA. Groddgruppen, c/o Vattumannen, Box 450 96, 104 30 Stockholm.

Gita Sellmann "laddas upp" på pyramidsängen, Hippocrates Health Institute, Boston.

Böcker med viktiga ärenden! Läsupplevelser!

LIV OCH DÖD — DE STORA FRAGORNA

Nils-Olof Jacobson **Liv efter döden?** Om parapsykologin, mystiken och döden. 352 sid. Inb 62:—

Sven Magnusson **Det "övernaturliga" och vår världsbild.** 132 sid. Inb 46:—

Lars Sjöström—Mats Christoffersson **På verklighetens tröskel.** Parapsykologiska fenomen och mystik i vetenskaplig belysning. 155 sid. Inb 17:50

Brad Steiger **Fallet Olof Jönsson.** Ockulta fenomen — parapsykologiska experiment. 168 sid. Inb 17:50

Annakarin Svedberg **Kärlek är det innersta av hjärtat.** En meditationsbok. 143 sid. Hft 43:—

UFO — "DE FLYGANDE TEFATEN"

Boris Jungkvist **UFO — en fantastisk verklighet.** 229 sid. Illustr. Hft 52:—

Sven Magnusson **"Flygande tefat" — vad säger vetenskapen?** 183 sid. Illustr. Inb 46:—

K. Gösta Rehn **UFO-utmaningen.** 128 sid. Inb 46:—

Staffan Stigsjö **Tefatsfolket har landat!** 224 sid. Hft 49:—

HAR MÄNSKLIGHETEN EN FRAMTID?

Bengt Hubendick **En liten bok om människan på jorden.** Förståelse för biologiska sammanhang håller på att bli livsavgörande för vår planet och för människan. 99 sid. Illustr. Inb 36:—

Bengt Hubendick **Åter till verkligheten.** Om den kortsiktiga exploatering som leder till förstörelse av underlaget för vår existens. 243 sid. Illustr. Inb 51:—

Filip Stenson **Rädda jord och mänsklighet!** Kan något göras för människans överlevnad i skuggan av den vanvettiga kapprustningen? 212 sid. Hft 42:—

PROBLEM I VARDAGEN

Berit Hedeby **Barnmisshandeln i Sverige.** 174 sid. Inb 41:—

Berit Hedeby **Familjebehandling. Frälsning eller bluff?** 171 sid. Inb 51:—

Ulla Keyling **Det välsignade tillståndet...** Annorlunda skildring av ett havandeskap. 117 sid. Hft 38:—

Maria Scherer **Sätt dig ner och vänta på din själ.** När själen kommer i otakt. Levnadsråd och personliga intervjuer med bl a Ludvig Jönsson, David Ingvar, Clarence Blomquist och Ingmar Bergman. 128 sid. Illustr. Inb 56:—

VAR HÄLSA

Paavo O. Airola **Hälsohemligheter.** Hälsokurer, kosthåll, naturmediciner. 188 sid. Hft 26:—

Per Olof Ekström **Hälsokällornas land — Rumänien.** 239 sid. Illustr. Inb 49:—

Olle Hansson **De samvetslösa läkemedelsbolagen.** 175 sid. Hft 37:—

D.C. Jarvis **Folkmedicin.** Om hälsokost. Vågen till ny och bättre hälsa. 172 sid. Hft 26:—

Per Ragnar **Därför är jag vegetarian.** 25 vegetarianer berättar för Per Ragnar om varför de valt "den gröna linjen". 113 sid. Inb 36:—

VIKTIGA UNGDOMSROMANER

Gunnar Niland **Vem är du, Andreas?** Om en ung epileptiker. 96 sid. Inb 26:—

Gunnar Niland **Varför just du, Mikael?** Om CP-skadade ungdomar, "spastiker". 68 sid. Inb 30:—

Gunnar Niland **Var är ditt hem, Karl?** Om en finsk invandraryngling i Sverige. 80 sid. Illustr. Inb 31:—

Ingvar Wahlén **Flickan i huset vid ån.** Om en "alkoholistfamilj". 107 sid. Inb 34:—

DAN ANDERSSON-KLASSIKER

Dan Andersson **Det kallas vidskepelse.** 107 sid. Inb 36:—

Dan Andersson **Kolvaktarens visor.** 123 sid. Inb 36:—

Dan Andersson **Svarta ballader.** 88 sid. Inb 36:—

Dan Andersson **Valda brev 1914—1920.** Redigerad av E.R. Gummerus. 91 sid. Hft 34:—

PÄLLE NÄVER — "FOLKPOETEN"

Pälle Näver **Med glimten i ögat.** Dikter. 90 sid. Inb 36:—

Pälle Näver **Med videflöjt och lyra.** Dikter. 90 sid. Inb 36:—

Pälle Näver **Visor.** Dikter. 80 sid. Inb 30:—

Pälle Näver **Minnen i skymningen.** Diktaren ser tillbaka på sitt liv. 127 sid. Inb 41:—

*

Zindermans förlag

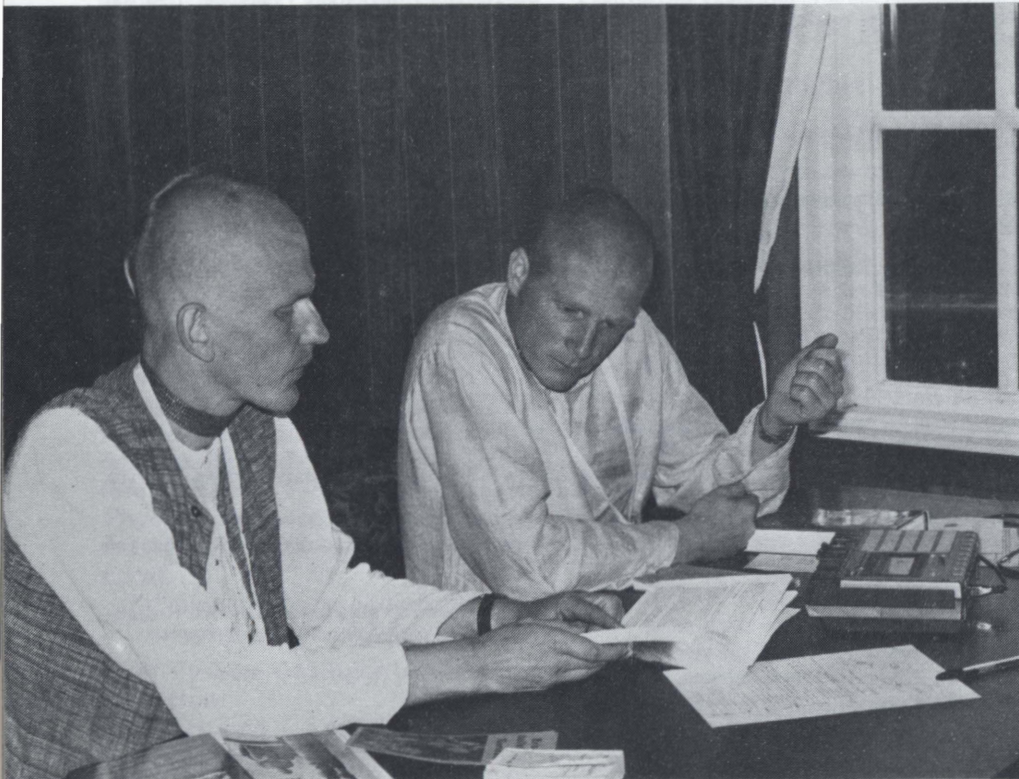
Böckerna finns i alla välsorterade boklädor men kan även beställas direkt hos förlaget, varvid de sänds portofritt mot postförskott. Omgående leverans garanteras.

(Här ovan presenteras ett urval av våra böcker. Begär gärna utgivningsförteckning. Angivna priser är rekommenderade cirkapriser).

ZINDERMANS FÖRLAG, BOX 310, 401 25 GÖTEBORG 1. TEL. 031/13 78 32

HÖGST ÄR HERREN KRISHNA

— och människans sanna natur
är rent medvetande

Ajit das (Willy Pfändtner) och Vegavan das (Jörgen Sundvall) har översatt "Bhagavad-gita As It Is" till svenska.

Hinduisk religiositet är inte obekant i vårt land. Men den är mest känd genom personer och rörelser för vilka tron på en personlig gudom inte betyder så mycket. Det är Upanishadernas och Shankaras tankar om identiteten mellan Brahman (som är den yttersta verkligheten, ett evigt och oföränderligt Vara) och Atman (som är den individuella själen) vilka blivit kända i vårt land, medan däremot den andra huvudriktningen, Ramanuja-traditionen, med en personlig Gud, har varit föga bekant här, fastän Walther Eidlitz tillhörde den. Inom den dyrkar och tjänar man i kärlek Krishna som världens yttersta verklighet. Hare Krishna-rörelsen tillhör Ramanuja-traditionen.

"Hare Krishna" — eller Det Internationella Sällskapet för Krishna-medvetande, ISKCON — har nu flyttat från Östermalm, Stockholm, till Grödinge, som ligger tre mil från huvudstadens centrum, där de tagit över Korsnäsgråden, med ett

10-tal byggnader. Sökaren har gjort en visit där, imponerats av de stora förhållandena, sett människor i arbete, hört de troende gå omkring och nynna Krishnas namn, sett duktiga konstnärer arbeta med tavlor och dekorationer.

Det är ett 30-tal personer som för närvarande bor i Krishna-kollektivet Korsnäs, barnen medräknade. Drygt hälften är svenskar. De lever — så säger en broschyr — "ett rent och enkelt, harmoniskt liv, helt inriktat på andlig utveckling". För närvarande är de mest sysselsatta med att distribuera litteratur och gramfoniskivor — vilket är deras främsta inkomstkälla — samt göra det nya stället i ordning. Och varje morgon och kväll samlas de till högljutt prisande av Herren Krishna i det än så länge provisoriska templet — samt till studium av Bhagavad-gita och Srimad-Bhagavatam.

Dessa Krishna-dyrkare vill visa att ett liv i Krishnas tjänst inte ba-

ra är något för munkar, utan att också familjer, verkssamma människor, kan leva ett praktiskt liv i Krishna-medvetande.

Hare Krishna-rörelsens "bibel"

Sedan 1910 har det funnits en svensk översättning av Bhagavad-gita, gjord av Nino Runeberg, men i år har "Hare Krishna" gett ut en översättning av "Bhagavad-gita As It Is", Bhagavad-gita som den är, alltså Gitan plus omfattande kommentarer av rörelsens grundare och ledare A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. Det är en volym på över 900 sidor (!) i mycket snygg design med vackra färgbilder som illustrerar hinduisk tro.

För varje vers finns den ursprungliga sanskrittexten återgiven samt en omskrivning till latinska bokstäver och en ordlista, där varje ords svenska innebörd anges.

Översättningen till svenska är gjord av Ajit dasa Adhikari (Willy Pfändtner) och Vegavan dasa Adhikari (Jörgen Sundvall). Den förre är rörelsens sekreterare och kassör, den senare tempelföreståndare.

Bhagavad-gita är en liten bok, men i "Bhagavad-gita som den är" upptar "Swami Prabhupadas förklaringar av texten mycket större utrymme än Gitan själv.

Bhagavad-gita uppfattas inom Hare Krishna-rörelsen som ofelbar sanning. Ingenting däri kan ifrågasättas av den troende. Och även Prabhupadas översättning och kommentarer betraktas som sanning, ty rörelsen har helt underställt sig sin grundares andliga auktoritet.

När man jämför Prabhupadas översättning, i svensk språkdräkt, med andra översättningar, exempelvis den mycket spridda och i Indien erkända översättningen från förlaget Gita Press samt Maharishi Mahesh Yogis översättning till engelska, Nino Runebergs till svenska och Poul Tuxens till danska, finner man på avgörande punkter betydande skillnader mellan Prabhupada och de andra. Andra översättare behåller sanskritorden Brahman och Atman (Gita Press har dock överallt formen Brahma, vilket är samma sak) medan Prabhupada

översätter dessa ord på olika sätt. I vers 4:24 har han fem olika tolkningar av brahma: "andlig", "andlig natur", "andligt rike", "andesjäl" och "den Högste" — samtidigt som ordet "Krishna-medvetande" läggs in i texten, varvid innebörden blir en annan än hos de övriga översättarna.

I ordlistan till 4:25 uppges brahma betyda "den Absoluta sanningen", men i den översatta texten står det "den Högsta Brahman" — som anses vara identisk med Krishna. På ett ställe (5:20) översätts brahma med "Transcendensen" och på andra ställen med "det Högsta Medvetandet" och med "sanning". (I 6:18 är det atma som översätts med "Transcendensen".)

När det i sanskrittexten (5:21) står brahma-yoga, vilket enligt Prabhupadas ordlista betyder "koncentrerad på Brahman", står det i den översatta texten "ty han koncentrerar sig på den Högste". Maharishi har på detta ställe "Union with Brahman", alltså förening med Brahman, och Gita Press har "having completely identified himself through meditation with Brahma" (har genom meditation fullständigt identifierat sig med Brahman).

Det är alltså en strävan hos Prabhupada att i sin översättning personifiera Brahman, framhäva Krishna-aspekten av Brahman.

Tempelföreståndaren Vegavan das

Nino Runeberg har på flera ställen översatt brahma med "det Evi-ga".

6:29 översätter Runeberg "I Yogas frid ser självet huru SJÄLVET dväljs i allt, och allt i SJÄLVET; allt är ett för honom." Maharishi och Gita Press översätter med

"self" (den individuella själen) och "Self" (översjälen). Tuxen har "Den hvis Jeg anspændes i Yoga, og som betragter alt paa samme Vis, han ser sit Jeg i alle Vaesener og alle Vaesener i sit Jeg". Men Prabhupada har "Mig"! "En sann yogi ser Mig i alla varelser, och han ser alla varelser i Mig. Den självförverkligade ser Mig sannerligen överallt." — Det är Herren Krishna som talar.

Det är lätt att reagera negativt på alla dessa skilda översättningar av samma ord. Dock är det en fin bok som Hare Krishna-rörelsen har gett ut. Att de båda vaishnavadyrkarna Ajit och Vegavan inte har tagit igen sig mellan glädjeyttringarna i templet, förstår man. Det är ett stort översättningsarbete som de utfört av en bok där mänsklighetens yttersta frågor besvaras utifrån en av de största religiösa skrifterna, "Herrens Sång".

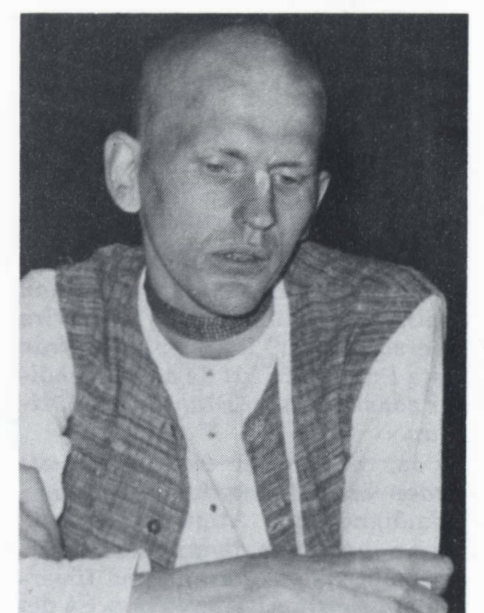
En intervju på Korsnäsgråden

För att få höra Ajits och Vegavans åsikter om Bhagavad-gita och Swami Prabhupada som auktoriteter och om swamins översättning av orden Brahman och Atman begärde och fick vi en intervju med de båda svenska översättarna. De bekräftar att de ser Bhagavad-gita och även Prabhupadas kommentarer som ofelbar sanning.

— Hur kommer det sig att ni har valt att underställa er dessa auktoriteter?

Ajit:

— Om man söker andligt liv, måste man söka det någonstans. Ifall man bara lutar till sin egen intelligens och sina egna sinnen, kanske man inte kommer utanför sig själv — fastän den absoluta sanningen måste ligga utanför ens eget jag. Vi människor är begränsade, inte fullt medvetna varken om oss själva eller omvärlden. Alltså söker man en auktoritet som ger informationer om den absoluta sanningen. — För mig framstod Bhagavad-gita i Swami Prabhupadas översättning som det mest fulländade religiösa verket. Jag hade förut studerat filosofi och skilda religioner, läst deras skrifter — jag hade också läst andra översättningar av Bhagavad-gita, men de hade lämnat mig oberörd. Prabhupadas översättning förklarade Gitan på ett sådant sätt att den blev meningsfull och så att jag förstod hur man kan tillgodogöra sig och praktiskt tillämpa Gitans sanning. — Det var en stor glädje för mig att förstå att det finns människor i dag som verkligen lever efter Bhagavad-

Sekreteraren-kassören Ajit das

gitas visdom och förverkligar den. Bhagavad-gita förklarar själv att man måste söka sig till en andlig mästare och underordna sig honom, så att han, som är en självförverkligad själ och har sett sanningen, kan förmedla sanningen till en själv. Jag fick förtroende för Prabhupada och beslöt att han skulle bli min guru. — Vi ser också att ingen av de andra översättningarna och tolkningarna har lyckats skapa en enda Krishna-bhakta i västerlandet, medan Prabhupadas översättning har förmått tusentals människor att överlämna sig till Gud — vilket också är målet enligt Bhagavad-gita.

(I fortsättningen av intervjun skiljer vi inte mellan Ajits och Vegavans uttalanden. Frågorna är kursiverade.)

— Så det är inte swamins teologiska iver som färgat hans arbete på ett otillåtet sätt, utan det rör sig om en korrekt förklarande översättning?

— Såväl i översättningen som i sina kommentarer visar Prabhupada Bhagavad-gita som den är. Brahma är ett sanskritord som har olika meningar. Ibland är det mycket svårt att veta om det är den materiella naturen som avses, eller om det är Parabrahman, dvs Gud (Krishna) osv. För att underlätta för västerlänningar att förstå den heliga skriftens innebörd har Prabhupada översatt ordet brahma på olika sätt, alltefter den betydelse det har i de skilda sammanhang, där det förekommer.

— Prabhupadas översättning överensstämmer — till skillnad

från exempelvis Runebergs — mycket med översättningen från Gita Press i Indien, vilken brukar användas vid universiteten. Men många indiska akademiker som har studerat Bhagavad-gita i original och jämfört olika översättningar, har prisat Prabhupadas tolkning.

— Fast när det gäller de grundläggande orden Brahman och Atman skiljer sig Prabhupada från andra översättningar, inklusive den från Gita Press, däri att de andra behåller sanskritorden Brahman och Atman.

— Ja, men det är trots allt så att orden ändrar betydelse efter omständigheterna. Atma kan betyda sinne, inre sinne, jivatma (den individuella själen) paramatma (översjälen, Krishna) eller kropp. Så det är helt riktigt, när Prabhupada på ett ställe översätter med "Mig". Man måste alltid se till sammanhanget, läsa verserna före och efter. I utgåvan från Gita Press översätter man atma dels med Self med stort S, vilket avser översjälen, Krishna, och dels med self med litet s, vilket syftar på individen.

— Det första man får lära sig, när man studerar sanskrit, är att ordens innebörd varierar väldigt mycket alltefter sammanhanget. Därför är det nödvändigt att man har en guru som förklarar innebörden i en helig text. Brahma kan betyda många olika saker, men populärt sett har det blivit ett enda begrepp. Ursprungligen har det betecknat det Absoluta överhuvud taget, men efter hand har det gjorts till att omfatta enbart det gestaltlösa Brahman.

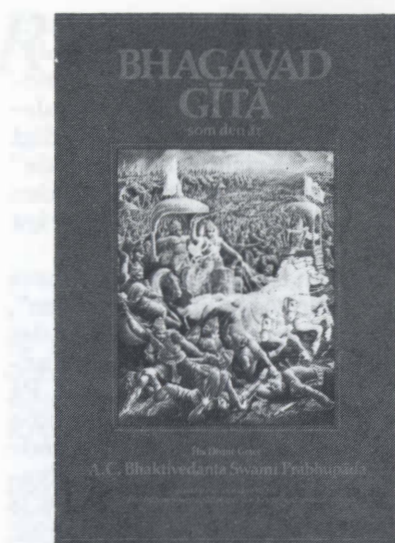
— Parabrahma betyder alltid det högsta Brahman, översjälen eller Herren. Brahma översätts ibland med Krishna, ibland med "den materiella världen" — och i en annan betydelse är Brahman en energi som utgår från Krishnas kropp, liksom solstrålar från solen.

Enligt Hare Krishna-rörelsen är Atman identisk med Brahman kvalitativt men inte kvantitativt. Vi människor har i stort sett alla de egenskaper som Krishna har, men i betydligt mindre kvantitet. Parabrahman, som är det högsta Brahman, är en person, men Brahman, som strålar ut från Krishnas kropp, är opersonlig och uppbyggd av individuella Atmas. En anhängare av Hare Krishna-rörelsen säger inte att han "är Gud" — så som bekännare av den vedantiska "opersonlighetsfilosofin" kan göra — utan han ser sig som en del av den gudomliga energin.

— Hare Krishna-rörelsen talar mycket om "Krishna-medvetande". Vad är det?

— Det är "rent medvetande", utan orena tankar, ej besmittat av materien. Ens tankar är fyllda av Krishna, av kärlek till Honom och tjänande av Honom. Man ser alltid sig själv i förhållande till Krishna. Herren Krishna är ju allt, och allt är till för Hans glädje. Därför skall man tjäna Krishna med allt man gör.

— Det rena medvetandet, som är människans sanna natur, är täckt av ett fint lager, skapat av tankeverksamheten. Detta lager är ett falskt ego och tillhör Mayas illusoriska värld. Eftersom våra tankar är besmittade av materia, ser vi inte vår egen sanna natur och inte verkligheten sådan den är. Det gäller då att rena sig från denna materiens besmittelse, som är en följd av att Atman har kropp, sinne och tankeverksamhet, och uppnå rent medvetande, Krishna-medvetande, vilket också innebär att man känner sin sanna natur, som är rent medvetande, där man är befriad från begreppen "jag" och "mitt". Man har rena, absoluta tankar, befriade från tidens och rummets begränsning.

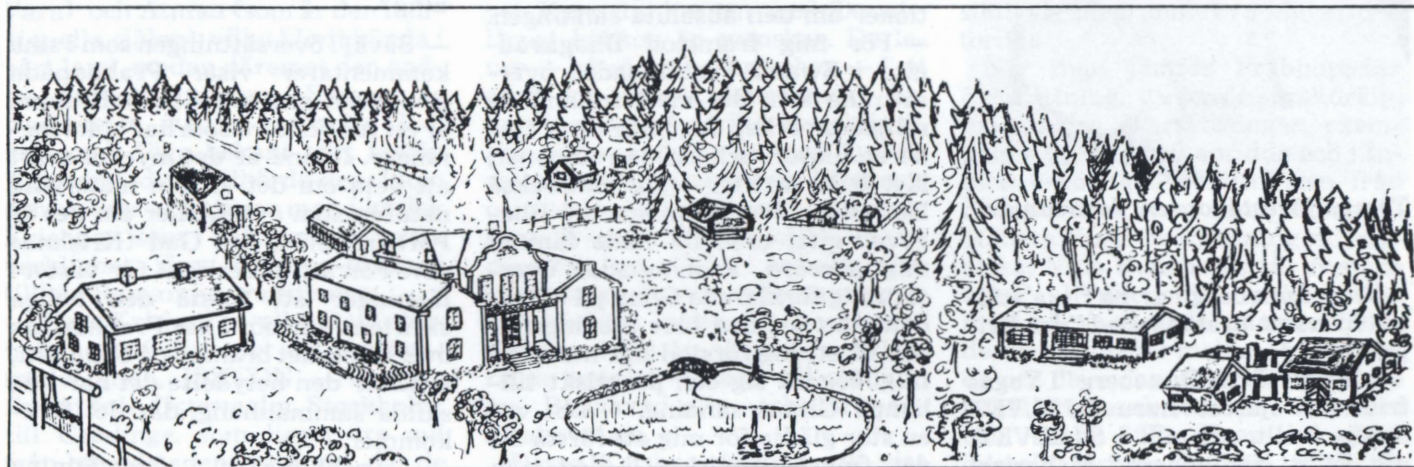

Hare Krishna-rörelsen uppger att det i hela världen finns omkring 10 000 invigda. Därutöver finns noviser, vilka i sex månader lever efter rörelsens principer och sedan kan bli initierade som Prabhupadas lärjungar. Det finns också *life membership* eller *patron membership*, vilket betyder att man ger ekonomiskt stöd åt rörelsen utan att initieras; man är medlem och får bo gratis i templets gästrum, får den litteratur som utges m m, men man behöver inte följa principerna.

Krishna-kollektivet i Korsnäs har billiga kurser på tre eller sex dagar för dem som är intresserade av visdomen i Bhagavad gita och Srimad-Bhagavatam. Mat och logi ingår i priserna. Endast vegetarisk mat serveras.

Varje söndag 16.45 har man vegetarisk fest med tempelceremoni och föreläsning. Dockteater och filmföreläsning förekommer.

Adress:
Internationella Sällskapet för
Krishna-medvetande (ISKCON)
Korsnäs Gård
140 32 Grödinge
Tel. 0753/291 51

Krishna-kollektivet Korsnäs

FA DERES HOROSKOP

stillet og tillsendt for 40 svenske kr.
Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj,
Danmark

SÖKES:

Hästkärl (eller -kvinna) helst dressyrintresserad till vår ashram-ridskola.

Även
restaurangman
till vegetariskt matställe med
hotellrum.

Svar till:
tel. 0150/168 48, 540 28, 196 02
08/59 60 74

Även andra ashrammedhjälpare
välkomnas.

UTHYRES:

Lägenhet med samlingslokal, kontor
och bastu
i villa

helst till ensamstående som kan ta emot
nattgäster och vara ashramvärd
(-värdinna) ev. med egen, lämplig
verksamhet.

Brevsvar till
"Gamla Enskede", Sökaren f.v.b.
eller tel. 08/59 60 74, 0150/168 48,
540 28, 196 02

Fredagsgruppen i Östersund

har förlagt träffarna till måndagar.
F.n. pågår en studiecirkel i Martinus kosmologi. Vi är en helt fristående grupp, som samtalar och diskuterar om livsåskådning, religion, paranormala fenomen, UFO m.m.

Välkommen!

Närmare upplysningar per telefon
063/11 40 37

Manipulering av strålningsenergifälten runt människan.

För balansering av livsströmmen i dess passage genom människokroppen erbjuds allmänna och diagnostiska behandlingar, vilket ger strålade vitalitet och hälsa.

POLARITY CENTER:

Tel: 08/10 69 15 eller 755 02 44,
kl. 14.00—19.00.

Anders B-son Johansson
Polarity-instruktör

MOT EN HÖGRE
FÖRSTÅELSE INFÖR DEN
NYA TIDSALDERN
AQUARIUS

INTRODUCTION ÖVER-
SÄNDES KOSTNADSFRITT
UTAN FÖRBINDELSE

OSIVAO, BOX 1048
162 12 VÄLLINGBY 1

AUROVILLE

Gryningens Stad

Ett av nutidens största kollektiva spirituella experiment. Grundat av Modern i Sri Aurobindo Ashram på Sydindiens ostkust 1968.

48 sidor, svenska, A 4-format,
illustrerad.

Kan rekvideras från
Auroville International

Fack 6009, 220 06 Lund
Tel: 046/13 38 71. Eller sätt in 12 kr på
pg 22 86 26 - 8.

RADIO- AKTIVITET BRYTER NER AURAN

Unik svensk forskningsrapport,
endast i tidskriften MEDIUM.

Våra känslor Kirlian-fotograferade
av Douglas Dean.

Stanley Krippner: Parapsykologerna
rädda för att få resultat.

MEDIUM för Psykobiophysik nr 7—8

Pris 9:— + postf.avg.

Ny forskning för ny tid
Fjällgatan 23 A, 116 45 Stockholm

VÅGOR AV ÖMHET

Dikter av Eva Jagrell

Om Eva Jagrells förra diktsamling:

"Vara rädd om. Det är nyckelord i hennes debutsamling, så full av varsamhet och medkänsla."

Jan Mårtenson i
Norrköpings Tidningar

"... tyngd och skönhet. Där finns andlighet och andlig sinnlighet."

Sven Magnusson i Sökaren

Boken kan rekvideras från Bokförlaget Settern, Box 40, 312 01 Laholm.
Tel.beställning 0430/255 10.

Sänd mig . . . st "Vågor av ömhet" å 23:50. (Moms och porto inklusive).

Namn:

Adress:

Keilbach har svårt för att acceptera, utifrån, som det verkar, moraliska överväganden. Psykedeliska droger kan intensifiera och accelerera de religiösa insikterna. De frambringar dock inte "det nya livet", de andliga och moraliska verkningarna av den religiösa erfarenheten.

På analogitänkandets väg tar Keilbach slutligen helt avstånd från drogbruket. Den som använder doping i idrottssammanhang blir utestängd från tävlingar. Skall man då tolerera eller rent av rekommendera droger inom religionens värld?

Anm. Antoon Geels är född i Holland. Han är doktorand i religionspsykologi, med speciell inriktning på mystiken, både den klassiska, historiska mystiken och nutida varianter av den.

Vår korrespondenskurs i

PRAKTISK PSYKOLOGI

behandlar psykoanalys, meditation, hur du använder "datorn" i ditt inre, autogen träning, autosuggestion, sensitivitetsträning, hur du ökar din prestationsförmåga och kreativitet m m. Kursen vitsordad av deltagare från hela Norden. Nu fjärde successivt förbättrade upplagan. Begär gratis prospekt.

SUN LIFE ASSOCIATION

Box 23028, 104 35 Stockholm 23

Vi söker PLATSEN:

by/gård/hus/barack/tomt.

Stiftelsen Forskning, Liv och Lek
c/o Billebro
Ljuskärsvägen 84
133 00 Saltsjöbaden
Tel. 08/717 67 52

PS. Elektronikpulare!
Skaffa er ett nummer av
Elektronikpularkatalogen.

Pris 5:—

Pg 4 43 15 - 0

— SUNRISE —

Engelskspråkig tidskrift från
Teosofiska Samfundet — Pasadena

10 nr./år endast 25:—

Skriv gärna och begär gratisnummer!

Anne Eek
Eriksbergsgatan 18
114 30 Stockholm

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

Kontakt

Finns det en väg, som leder till sanningen om livet och döden? Signaturen är intresserad av att bilda en läsecirkel med klassisk, nyare och nyaste litteratur om en ev. (sic!) "Väg". Förslagsvis 10 medlemmar, var och en köper — efter eget val — sin bok, behåller den 3 veckor och sedan skickas den vidare i korsband efter av mej uppgjord turlista. För undvikande av dubbelköp — sänd bokförslag till signaturen. De 10 första breven besvaras. Skriv till "S.T.", Sökaren f. v. b.

*

Kvinna, Du som vill slippa stadens buller, avgaser och stress, kan få flytta till mig på landet (Uppland), till naturen, till lugnet, till harmonin. Ev. barn får medfölja.

Som manlig sökare har jag bl a genom meditationen funnit en djupare mening med tillvaron och lever i harmoni med denna. Liksom Du är jag rök- och alkoholfri. Jag är kärleksfull och behöver en dito livskamrat, som i likhet med mig uppskattar trohet, ärlighet och öppenhet.

Jag tycker om de ämnen, som Sökaren behandlar. Ytterligare intressen är bl a familjeliv, naturen, promenader, konst, klassisk musik och mänsklig problematik.

Svar till "Yttre och inre stil", Sökaren f. v. b.

Gåvor

Anne-Marie Kraatz, Lidingö, 22:—; Arild Pettersson, Laxå, 7:—; Ture Lövgren, Oskarshamn, 10:—; Martha Knutsson, Lidingö, 100:—; "Det gröna hjärtat", 30:—.

Summa kronor 169:—.

Hjärtligt tack! Red.

BOKRECENSIONER

FASTA TILL FIN FORM

Att åka till hälsohem och fasta har blivit populärt. Många söker bot för övervikt och allehanda sjukdomar på det sättet, och ännu fler skulle göra det om försäkringskassan eller landstingen gav bidrag till alternativa terapier. Många skulle gärna fasta hemma men vågar inte — hur bär man sig åt, vilka obehag kan man vänta sig, finns det några risker? Sådana frågor har inte varit lätta att få svar på. Det finns artiklar om fasta i flera böcker om vegetarisk kost och små broschyrer i hälsokostaffärer, men någon mer utförlig handledning i fastandets konst har inte funnits tidigare.

Nu finns dock äntligen en enkel och vettig handledning i "hemmafasta". Boken heter *Fasta till fin form*, har utkommit i Aldusserien och är skriven av Hellmut Lützner, som är läkare vid en tysk fasteklinik. På 103 sidor går dr Lützner mycket noggrant igenom hur man planerar och genomför sin första fastevecka. Egentligen omfattar programmet bara fem fastedagar, men därtill kommer en förberedelsedag och efter fastan två uppbyggnadsdagar. Den som så önskar kan dock utan vidare lägga till ytterligare några fastedagar. Boken riktar sig inte till "hälsokostare" utan till "vanligt folk" som äter kött, röker och tar en sup men som ändå vill pröva den verkligt annorlunda och genomgripande upplevelse som en fastevecka kan innebära — en vecka som i bästa fall kan leda till en nyorientering och en vettigare livsstil i fortsättningen.

Boken är föredömligt pedagogisk, klart och enkelt skriven. Den som följer dr Lützners anvisningar och är någorlunda frisk behöver inte vara rädd för att försöka sin första fasta på egen hand.

Nils-Olof Jacobson

LUFTSPÖKEN 1946

Från Arbetsgruppen för ufologi i Södertälje har kommit en stencilerad skrift på 36 sidor, *Spökraketerna 1946* — nyhetsbyråmaterialet, sammanställt av Anders Liljegen. Det rör sig om 154 nyhetsbyråtelegram, mest från TT, ordnade i datumföjd, där det i korthet berättas om oförklarade iakttagelser av flygande, runda eller avlånga föremål i luften, ibland lysande, ibland med en lysande svans, vilka gjordes i Skandinavien sommaren 1946 — året innan begreppet "flygande tefat" dök upp. De oidentifierade föremålen troddes ofta vara fjärrstyrda

projektiler, raketbomber, och man miss-tänkte att ryssarna provade ett nytt vapen, sedan de erövrat tyska anläggningar för raketforskning och -tillverkning. Inte någon gång nämns tanken att det kunde röra sig om utomjordiska farkoster. Men den idén förekommer med säkerhet i tidningarnas egna artiklar; recensenten, då i tonåren, såg ett litet runt föremål som med hög fart for över himlen och funderade åtskilligt över om det kunde ha varit något utomjordiskt.

Någon förklaring till fenomenet — omkring 1 000 rapporter inkom till försvarsstabens — kunde myndigheterna aldrig lägga fram. Men man antog att det i de flesta fall varit "celesta fenomen", såsom meteorer och meteoriter. Fast i texterna från TT och några utländska nyhetsbyråer talas, som nämnts, ofta om radiostyrda projektiler.

Anders Liljegrens värdefulla kompilerat är inte avsett för allmänheten utan för personer som seriöst studerar UFO-problemet. Det kan erhållas från AFU, Box 5046, 151 05 Södertälje. Inget pris finns angivet.

SM

ALDRANDETS PROBLEM

Gammal, det är vad alla vill bli men ingen vill vara. Ett långt liv uppfattar vi som en lycka, men ålderdomens svaghet som en, ofrånkomlig, tragedi.

Alla människans åldrar har emellertid sina problem. Att vara gammal innebär i viss utsträckning försämrade förmåga, i yttre och inre avseende. Gammal är också det sista man är här i livet, och detta ger ålderdomen sitt särskilda allvar.

Om åldrandet har den australiensiske psykiatern Ainslie Mears, själv i 70-årsåldern, skrivit en bok. "Why be old?" heter den, och det svenska namnet är *Bli äldre utan att bli gammal* (Natur och Kultur, 1977, ca-pris inkl. moms. 50:—).

Boken handlar inte så mycket om att bevara sin ungdomlighet, utan mera om anpassning till ålderdomens förändrade förutsättningar. Den är i första hand avsedd för anhöriga till gamla och för dem som själva håller på att bli gamla, folk i 60—70-årsåldern. Att läsa Mears ger förståelse för åldringars problem och reaktioner, bland annat den oro och ångest som kan finnas. Författaren understryker att vad de yngre gärna uppfattar som egendomligheter hos gamla människor inte så mycket beror på organiska förändringar som på en psykologisk reaktion på åldrandet.

Några trick för den som vill hålla sig ung lär Mears inte ut, utom enkla avslappningsövningar för att motverka spänningar och oro. (Han har skrivit boken "Avspänd utan mediciner".) Han har ingen religiös utblick över tillvaron, talar inte om något liv efter detta. Bokens idé är snarast att kunskap om åldrandet och dess följder ger förståelse och kärlek. Och kärlek är just vad den gamla människan behöver: ett varmt, vänskapligt närmande; hon behöver känna att hon är önskad.

Men Mears framhåller att sådana gamla som utbildat en inre filosofi, anpassar sig bäst till ålderdomen. De som nöjt sig med grunda värderingar i sitt levnadssätt har svårare att uppleva de förändringar som drabbar dem som gamla.

Boken behandlar vad man kanske kan kalla det naturliga åldrandet, inte svårigheter under sjukdom. Huvudtanken är att de äldres problem till största delen är av psykologiskt slag: den som förstår att anpassa sig till sina mindre möjligheter, kan även som gammal leva ett fullvärdigt liv.

"...den som har en lugn och lycklig natur, kommer knappast att känna årens tyngd, men för den som är av motsatt läggning är både ungdom och ålderdom en lika stor börda." Med det citatet från Platon sammanfattar Ainslie Mears budskapet i sin bok.

SM

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:—

**Buddhas tal till Kalamafolket/
Talet om rätt syn**
40 sidor, ca 19:—

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:—

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:—

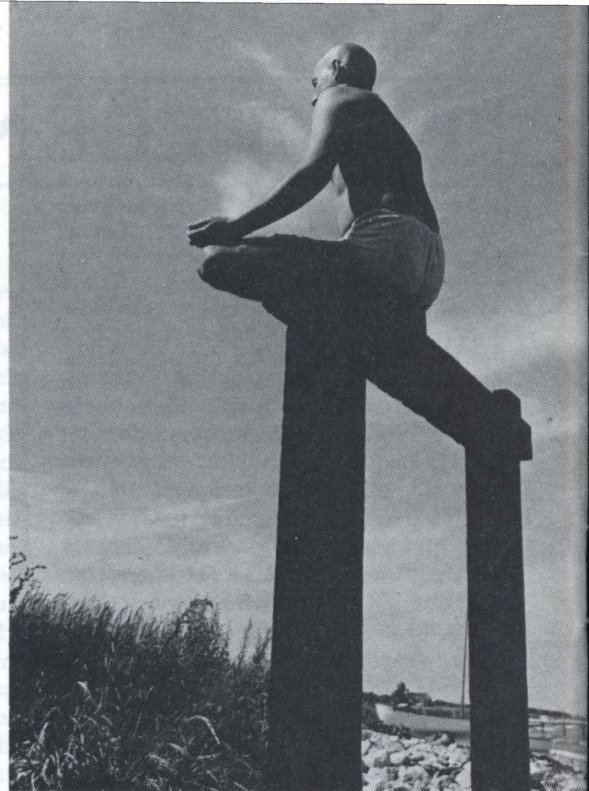
I bokhandeln eller direkt från förlaget

Profeten

Av Sven Rosén

Den resandes ensak

En mediterande yogi (Jonson)

Det finns en rikedom av andligt och ideellt bagage att föra med sig på Resan: ting som är mer eller mindre vackra, nyttiga, trivsamma, praktiska. En del visar vi gärna upp oss i, eftersom vi tycker att de passar oss: kanske vegetarism, miljöaktivism, Martinus-filosofi, teosofi, antroposofi — annat lägger vi ömt ner i resväskan: en meditationsmetod, som friskar upp vår själ, en bön, som för oss närmare det Ewiga, en författare, som lyser upp vår väg.

Sökaren är som en utställningslokal — "de tokiga hattarnas party" säger väl någon, "en fyndlåda" tycker kanske en annan, "saker av guld" menar måhända en tredje. Men hur många karat guld, om några, som de skilda tingen har, det får du själv finna ut. Är det "guld" i Vedanta-filosofin, i Hare Krishna, i Unification Church? Gud Fader kanske vet, om någon.

Det är inte möjligt att allt är guld värt som ställs ut i dessa spalter. Några ting kan vara bländande imitationer, annat ser kanhända inte ens ut som guld.

Vår vandrings gåtor speglas väl i alltsammans detta — i de nya tankarna, new age, new life etc. Om något av det också står i samklang med universums väsen, därom lämnar utställningskommissarien ingen ledning, utan han ger blott litet antydningar om sin egen smak, sin egen böjelse, kanske sina egna fördomar eller misstag.

Ja, det är alltså andliga, ideella prylar som vi talar om på detta bildliga sätt — tankeströmningar, nya och gamla idéer, teologier, filosofier. Om något av detta är gott för dig, det kan bara du själv avgöra. Men som kommissarie för utställningen hoppas jag förstås att du skall fascineras, gripas, höjas, berikas, styrkas, förbättras. Jag

tror att här finns åtminstone något som du vill assimilera med ditt eget väsen, låta bli till en del av din personlighet.

Men vad du bestämmer dig för att ta med i bagaget, det är din ensak, som resande.

*

Jo, så var det avgiften! Det är inte direkt dyrt att vara med här. Men utställningen har sina egna kostnader, och kommissarien måste ju själv existera. Till det facila priset av kronor 60:— får du vara med oss och ta del av alla insamlade ting under hela 1978. För halva året kostar det 32:—. Fenomenet inflation justerar varje år siffrorna uppåt. Detta kan vi inget göra åt.

Väl mött 1978!

SM

SÖKAREN

Nr 10 1977 Ärgång 14

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsaskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB Borås, 1977

ISSN 0038-0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 52:—. 1978: 60:—.

Halvår 28:—. 1978: 32:—.

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 650:—, halv sida 400:—, småannonser 15:— per spalt-cm men minst 45:—.

INNEHÅLL:

Asa Freij:

Svensk ashram startas 2

Tongil-familjen 6

Intervju med Nils-Olof Jacobson 10

Ivan Troëng:

Läkeförmågan hos magnetiska kraftfält 9

Sten Rodhe:

Hugo Enomiya-Lassalle 14

Per Ragnar:

Reflexioner 16

Antoon Geels:

Droger och mystik 17

Lennart Lidfors:

Intervju med Douglas Dean 20

Asa Freij:

Ann Wigmore, pionjär 22

Högst är Herren Krishna 26

Inbetalningskort medföljer